

Research Paper**Macroeconomic Impacts and Shocks of Oil Revenue on Measuring the Sustainability of Municipal Revenue Sources (Case Study of Shiraz Municipality)**

Alireza Shahrokhian¹, Seyed Nematollah Mousavi^{2*}, Abbas Amini Fard³

1. Ph. D student in Oil and Gas Economics Department, Marvdasht Branch, Islamic Azad University, Marvdasht, Iran

2. Associate Professor, Department of Economics, Marvdasht Branch, Islamic Azad University, Marvdasht, Iran

3. Assistant Professor, Department of Economics, Faculty of Economics and Management, Shiraz Branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran, Researcher at Beta Research Center, University of Strasbourg, France

Received: 14 September 2020

Accepted: 5 December 2020

PP:279-301

Use your device to scan and read the article online

Abstract

Sustainable municipal revenue is the maximum amount received in one period, without reducing the actual collection in subsequent periods; It is clear that no revenue code is 100% stable or unstable, and in fact every revenue code has a degree of stability. In Iran, macroeconomic effects and oil revenue shocks play an important role in measuring the sustainability of municipal revenue sources. In this study, to measure the sustainability of Shiraz Municipality revenue sources, four criteria of sustainability, sustainability, flexibility and economic desirability for each revenue source have been investigated and calculated in the form of an operational model. The present research was methodologically descriptive-analytical and the data collection method of 2009-2018 was documentary and library. According to the results, the lowest degree of stability is related to the revenue from the sale of goods and construction materials, and the highest degree of stability is related to the tolls from repairs. Also, on average, the stability of municipal revenues is equal to 0.1858.

Keywords:

Sustainable Revenue Sources,
Urban Economy,
Municipalities

Citation: Shahrokhian, A., Mousavi, S.N., & Amini Fard, A. (2022). Macroeconomic Impacts and Shocks of Oil Revenue on Measuring the Sustainability of Municipal Revenue Sources (Case Study of Shiraz Municipality). Journal of Regional Planning, 12 (46): 279-301

DOI: 10.30495/JZPM.2022.5367

***Corresponding author:** Seyed Nematollah Mousavi

Address: Department of Economics, Marvdasht Branch, Islamic Azad University, Marvdasht, Iran

Tell: 00989171129500

Email: mousavi_sn@yahoo.com

Extended Abstract

Introduction

Although municipalities are financially and legally independent from the government, they have never had enough stability, power, and independence, and one of the most important challenges for city managers has been achieving sustainable sources of income. With the definition that the sustainable income of the municipality is the maximum amount of collection in one period, without causing a decrease in the actual collection in the following periods; It is clear that no revenue code is 100% stable or unstable and in fact every revenue code has some degree of stability. In Iran, macroeconomic effects and oil income shocks play an important role in measuring the sustainability of municipal revenue sources. Iran's economy, government budget and urban economy are highly dependent on oil revenues. The instability of municipal income in economic fluctuations highlights the importance of research. The purpose of this research is to measure the stability of each revenue code of Shiraz municipality. According to the theoretical foundations and previous researches to measure the sustainability of municipal income sources, four criteria for each income source have been examined and calculated in the form of an operational model.

Methodology

In terms of methodology, the current research is descriptive-analytical and the data collection method of 1388-1397 was of documentary and library type.

After examining and analyzing the macro variables affecting the municipality's income, they have been selected and entered into the regression model as follows: exchange rate (dollar to rial rate), Inflation Rate, Oil Group Revenue, GDP, Liquidity, General Revenue, Indirect taxes, and Sale of oil and oil products.

After examination and analysis, the micro variables (Urban variables) affecting the municipality's revenue have been selected and entered into the model as follows: number of populations, employed (Number of employed population of the city),

Number of permitted Houses, Building Area of issued Licenses, Land Area of issued Licenses, Added Value, and the dependent variable in the model is the municipality revenue.

The municipal income consists of seven levels: Revenues from public duties, Revenues from special duties, The price of services and revenues of municipal for-profit institutions, Income from municipal funds and property, Aids of the government and government agencies, Aids granted by individuals and private organizations and property and assets that are assigned to the municipality by law, other sources of revenue. There are also 18 subclasses and 85 income codes that are categorized within the above 7 classes.

Results and discussion

In order to identify sustainable sources of income, in this section, the above four criteria have been examined for each municipality's source of income, and if that source has the necessary conditions, it is recognized as a stable or fully sustainable source of revenue. These criteria are: continuity (being continuously active and receivable), stability (being stable and not fluctuating sharply in different financial periods), flexibility (changing according to the change of general expenses) and economic desirability (cause economic growth of the city).

For the criterion of sustainability, i.e., to examine the degree of activity of the income items (codes) of Shiraz municipality in the period of 2010-2019, from the comparison of the average share of the income code in the total income (over a period of 8 years or 96 months) and also from the average growth rate of the income codes (during a period of 8 years) has been used.

To check the robust, the estimated residuals have been used to analyze the effects of impulses of four important variables (which have had the greatest effect on the total income of the municipality) on the variables of the municipality's income sources. These four variables are: provincial value added tax, the number of residential units according to the permits issued in the municipality, the country's general revenue,

and the sale of the country's oil and oil products. The period of time that an income code returns to the equilibrium state (its average) after reacting is shown and is used as an index to measure the volatility of the income code in different periods.

To measure the flexibility of income codes, the correlation of that code with the variable of the general level of prices (CPI: Consumer Price Index) has been used, because a flexible income code must be changed over time in line with the increase and decrease of expenses in order to prevent financial bottlenecks.

To measure the economic desirability of a code (or the amount that improves the economic cycle and growth of the city), in

fact, a sustainable income code must have a significant positive correlation with the added value of the city. The correlation values of each source of income with the added value of the city indicate its economic desirability.

Conclusion

The total results of the four sustainability criteria show that, on average, the sustainability of municipal income is equal to 0.1858 (close to 20%), the lowest degree of sustainability is related to the revenues from the sale of goods and construction materials, and the highest degree of sustainability is related to the tolls resulting from Repairs.

مقاله پژوهشی

تأثیرات کلان اقتصادی و شوک های درآمد نفت در سنجش پایداری منابع درآمدی شهرداری ها (نمونه موردی شهرداری شیراز)

علیرضا شاهرخیان^۱، سید نعمت الله موسوی^{۲*}، عباس امینی فرد^۳

۱. دانشجوی دکتری گروه اقتصاد نفت و گاز، واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران

۲. دانشیار گروه اقتصاد، واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران

۳. استادیار گروه اقتصاد، دانشکده اقتصاد و مدیریت، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران، پژوهشگر مرکز تحقیقاتی بتا، دانشگاه استرسبورگ، فرانسه

چکیده

درآمد پایدار شهرداری عبارت است از حداکثر میزان وصولی در یک دوره، بدون این که سبب کاهش وصولی واقعی در دوره های بعد گردد؛ روشن است که هیچ کد درآمدی به طور صد درصد پایدار یا ناپایدار نیست و در واقع هر کد درآمدی دارای درجه ای از میزان پایداری است. در ایران، تأثیرات کلان اقتصادی و شوک های درآمد نفت در سنجش پایداری منابع درآمدی شهرداری ها نقش مهمی ایفا می کنند. اقتصاد کشور ایران، بودجه دولت و اقتصاد شهری، وابستگی شدیدی به درآمدهای نفتی دارد. ناپایداری درآمد شهرداری ها در نوسانات اقتصادی، اهمیت تحقیق را گوشزد می کند. در این پژوهش برای سنجش پایداری منابع درآمدی شهرداری شیراز، چهار معیار تداوم پذیری (به طور پیوسته فعال و قابل وصول باشد)، استواری (باتبات بوده و در دوره های مالی مختلف، نوسان شدید نداشته باشد)، انعطاف پذیری (متنااسب با تغییر هزینه های عمومی، تغییر کند) و مطلوبیت اقتصادی (موجب رشد اقتصادی شهر شود) برای هر منبع درآمدی بررسی شده و در قالب یک مدل عملیاتی، محاسبه شده است. تحقیق حاضر از نظر روش شناسی به صورت توصیفی-تحلیلی و روش گردآوری داده های ۱۳۹۷-۱۳۸۸ از نوع اسنادی و کتابخانه ای بوده است. بر پایه نتایج، کمترین درجه پایداری مربوط به درآمد فروش کالا و مصالح ساختمانی است و بیشینه درجه پایداری مربوط به عوارض حاصل از تعمیرات است. همچنین به طور میانگین، میزان پایداری درآمدهای شهرداری برابر با ۰.۱۸۵۸ است.

تاریخ دریافت: ۲۴ شهریور ۱۳۹۹

تاریخ پذیرش: ۱۵ آذر ۱۳۹۹

شماره صفحات: ۳۰۱-۲۷۹

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن
مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

واژه های کلیدی:

منابع درآمدی پایدار، اقتصاد شهری،
شهرداری ها

استناد: شاهرخیان، علیرضا؛ موسوی، نعمت الله؛ امینی فرد. (۱۴۰۱): تأثیرات کلان اقتصادی و شوک های درآمد نفت در سنجش پایداری منابع درآمدی

شهرداری ها (نمونه موردی شهرداری شیراز)، فصلنامه برنامه ریزی منطقه ای، سال ۱۲، شماره ۴۶، مرودشت: صص ۳۰۱-۲۷۹

* نویسنده مسئول: سید نعمت الله موسوی

نشانی: گروه اقتصاد، واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران

تلفن: ۰۹۱۷۱۱۲۹۵۰۰

پست الکترونیکی: mousavi_sn@yahoo.com

پرسش است که میزان پایداری هر یک از منابع درآمدی شهرداری شیراز چقدر است؟

۲- پیشینه تحقیق

در زمینه درآمدهای پایدار شهرداری، مطالعاتی در داخل و خارج کشور صورت گرفته است که در زیر به آن‌ها اشاره می‌شود.

قدمی، سید رضائی و آزادی قطر (۱۳۹۲). تحلیلی بر مبانی حقوقی منابع درآمدی شهرداری‌ها با تاکید بر عوارض انجام داده اند. بر اساس نتایج تحقیق، موادی از قانون شهرداری‌ها و قانون تشکیلات، وظایف و انتخاب شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران و قانون موسوم به تجمیع عوارض، وضع و اخذ عوارض جدید را بر عهده شوراهای و شهرداری‌ها گذاشته است. علاوه بر این، قانون اساسی نیز با تأکید بر اینکه شوراهای اسلامی تصمیم‌گیری و اداره امور کشور هستند بر این امر صحه گذاشته است. اما در مورد قانونی بودن عوارض دریافتی توسط شهرداری‌ها، تنها مورد غیر قانونی بر اساس آنچه در قولین آمده، فروش تراکم مازاد می‌باشد که علاوه بر غیر قانونی بودن با مباحث توسعه پایدار نیز در تضاد می‌باشد.

قریبی و عظیمی (۱۳۹۳) به بررسی تأثیر ساختار درآمدی شهرداری بر روند توسعه شهری با استفاده از تکنیک ضریب همبستگی و تحلیل عاملی پرداخته اند. نتایج محاسبات حاکی از آن است که رابطه و همبستگی بالای (۰.۶۴-۰.۳۶) میان متغیر درآمد و شاخص‌های توسعه پایدار شهری (هزینه‌های مرتبط با توسعه پایدار شهری) وجود دارد. بدین معنی که پایداری یا ناپایداری درآمدهای شهری مشهد اثر مستقیم بر وضعیت توسعه پایدار شهری دارد. طبق محاسبات انجام شده، سهم درآمدهای ناپایدار شهر مشهد طی سالهای ۱۳۷۲-۱۳۷۳ درصد ۷۵.۰۷٪ و سهم درآمدهای پایدار شهر ۲۴.۹۳ درصد می‌باشد. یعنی درآمدهای ناپایدار بیش از ۳ برابر درآمدهای پایدار در این ۲۰ سال بوده است. از سوی دیگر نتایج تحلیل عاملی و تاکسونومی عددی مؤید آن ادعاست که ۶۱.۵ درصد از مناطق شهری مشهد، به لحاظ شاخص‌های توسعه پایدار شهری، در وضعیت مطلوبی بسیار نمی‌برند. حال با توجه به همبستگی بالا میان ساختار درآمدی و شاخص‌های توسعه پایدار شهر می‌توان گفت: ساختار ناپایدار درآمدهای شهرداری بر تعمیق و شدت ناپایداری در توسعه شهری مشهد اثرگذار بوده است.

نقی و حیدرپور (۱۳۹۷) پژوهشی در خصوص تاثیر پایدارسازی نظام درآمدی در تامین مالی شهرداری‌ها انجام

۱- مقدمه

افزون بر اهمیت شهرداری‌ها، آنها هیچ‌گاه از ثبات و قدرت و استقلال کافی برخودار نبوده‌اند و همواره در اذهان مردم بصورت نماینده دولت شکل گرفته‌اند. با وجود این که شهرداری‌ها از نظر مالی و شخصیت حقوقی مستقل از دولت هستند، اما همیشه از نظر مالی در مضيقه و وابسته به دولت بوده اند. در پاره‌ای از مقاطع منابع خوبی مانند مالیات بر مستغلات و عوارض توام با مالیات و ... برای شهرداری‌ها پیش بینی شده است ولی به دلیل ضعف ساختاری و نیروی انسانی کارآمد، موفق به استفاده از این منابع نشده و منسوخ گردیده‌اند. تا قبل از پیروزی انقلاب اسلامی بیش از نیمی از درآمد شهرداری‌ها از طریق کمکهای دولتی تامین می‌گردید اما پس از پیروزی انقلاب اسلامی، علیرغم رشد سریع شهرنشینی و تقاضاهای جدید و روز افزون برای خدمات شهری به دلیل شرایط سیاسی خاص کشور و تامین منابع مالی، جنگ تحملی، سیاست خودکفایی شهرداری‌ها مطرح و خیلی زود کمکهای دولت بدون اینکه منابع مالی جایگزین تعریف و در نظر گرفته شود از شهرداری‌ها قطع شد. شهرداری‌ها نیز به اجراء جهت تامین مالی، هر کدام به طریقی مبادرت به کسب درآمد از منابع داخلی نمودند و عمدتاً وابستگی شهرداری‌ها به دریافت عوارض و بخصوص عوارض ساختمان و زمین‌ها روزبه روز بیشتر شد. از طرف دیگر پس از تشکیل و اتحاد متعدد انجمن‌های بلدی، انجمن‌های ایالتی و ولایتی و انجمن‌های شهر و ... شورای اسلامی شهرها بر اساس ماده ۷ و ۱۰ قانون اساسی در سال ۱۳۷۵ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و از سال ۱۳۷۷ اولین شوراهای اسلامی به عنوان نهادهای مردمی در کلیه شهرها و روستاهای کشور تشکیل و شروع به کار نمودند. از آنجا که طبق قانون مربوط به تشکیل شورای اسلامی شهرها، وضع عوارض محلی و نظارت بر عملکرد و تصویب بودجه شهرداری‌ها از جمله اختیارات شوراهای می‌باشد، لذا بایستی زمینه‌های رشد و بالندگی شهرها را که کانون ترقی جوامع در عصر حاضر هستند با نظارت بر عملکرد شهرداری‌ها و تدوین منابع مالی پایدار محلی فراهم نمایند و با تأسی از سیاست‌ها و استراتژی کلان کشور مسائل و مشکلات محلی را با استفاده از امکانات و منابع موجود رفع نمایند.

از این رو، با توجه به اهمیت درآمدهای پایدار شهرداری در بودجه بندي ساليانه، تحقیق حاضر در صدد آن است که سنجش پایداری منابع درآمدی در شهرداری شیراز را دنبال کند. از این رو، پژوهش حاضر در پی پاسخگویی به این

عوارض ارزش افزوده و یا توجه به بهای خدمات شهری، از روشنترین سیاستها و راهبردها برای پایداری درآمدها است. بر اساس پژوهش شرذه‌ای و ماجد (۱۳۹۰) با عنوان «تامین مالی پایدار شهر؛ چگونگی تامین مالی به منظور توسعه پایدار شهری»، درآمدهای پایدار باید علاوه بر داشتن قابلیت انکاء و استمرارپذیری، تهدیدی برای توسعه پایدار شهری نیز نباشد. نتایج حاکی از آن است که بخش عمدۀ ای از درآمدهای حاصله توسط شهرداری‌های کشور، با مفاهیم پایداری و مطلوب بودن همخوان نیستند. در حالی که منابع پایدار همچون عوارض نوسازی، مالیات بر زمین و مستغلات و درآمدهای حاصله از فروش خدمات، بطور نسبی مغفول مانده‌اند، تمرکز بر درآمدهای ناپایدار از جمله عوارض فروش تراکم، عوارض تخلفات ساختمانی و جرائم ماده صد، سهم خود را در کل درآمدها افزایش داده‌اند.

عباسی کشکولی و باقری کشکولی (۱۳۸۹) مقاله‌ای با عنوان راههای تامین درآمد پایدار برای شهرداری‌های کشور منتشر کرده‌اند. پایداری در درآمدها مستلزم آن است که اولاً این اقلام از استمرار نسبی برخوردار باشند و ثانیاً حصول این درآمدها شرایط کیفی شهر را در معرض تهدید و تخریب قرار ندهد. از این رو دستیابی به روش‌های جدید تامین منابع درآمدی پایدار و مطمئن و بدون تبعات ناگوار اقتصادی، اجتماعی و سیاسی نقش موثری در مدیریت مطلوب شهرها خواهد داشت.

زنوز (۱۳۸۸) در مطالعه خود، طراحی نظام درآمدی شهرداری‌ها در ایران بدون توجه به مبانی نظری مالی محلی را باعث بروز پیامدهای منفی‌ای مانند کاهش کارایی تخصیصی در اقتصاد شهری، ناسازگاری مالیات‌ها و بهای خدمات شهری با اصل انصاف، بی ثباتی درآمدهای شهرداری و عدم حساب‌دهی شهرداری دانسته است. در این بررسی به ارزیابی انواع مالیات‌های محلی پرداخته شده است که بر اساس آن از بین اصول هشتگانه (عدالت، کارایی، قابلیت مشاهده، استقلال محلی، صرفه‌جویی، کفايت، ثبات و عدم جابجایی) در نظر گرفته شده در مطالعه، مالیات‌های محلی بر درآمد، سود و ثروت، معیار عدالت را تأمین می‌کنند و مالیات محلی بر املاک تنها در تأمین اصل عدالت با مشکل مواجه است.

اکبری، نصر اصفهانی و بیدرام (۱۳۸۳) در مطالعه خود به بررسی عوامل لازم برای یک ساختار مطلوب درآمدی شهرداری پرداخته‌اند. نتایج حاصل نشان می‌دهد شش ویژگی: توزیع بار عادلانه، حداقل مزاحمت برای دیگر اهداف، اقتصادی

داده اند. جهت انتخاب بهترین روش تامین مالی شهرداری تهران: روش تامین مالی عوارض حذف پارکینگ با (۳۸۵) رتبه اول و بقیه روش‌های رتبه های دوم تا هجدهم را کسب نمودند. پس از مشخص شدن ابعاد پایدارسازی نظام درآمدی در تامین مالی شهرداری تهران نتایج حاصل از تحلیل مسیر نشان داد، ضریب تعیین برای متغیرهای مستقل برابر (۰.۸۸) شده است بنابراین هر پنج بعد پایدارسازی نظام درآمدی روی هم رفته توانسته‌اند (۰.۸۸) بر روی تامین مالی شهرداری تهران تاثیرگذار باشند. با توجه به ضریب مسیر (مقدار بتا)، می‌توان گفت بیشترین تاثیر را تداوم پذیری اقلام درآمدی داشته است و مشارکت پذیری نظام درآمدی از بقیه تاثیرگذاری داشته است.

دانش جعفری، باباجانی و کریمی اسبوئی (۱۳۹۳) به ارزیابی پایداری منابع مالی و درآمدی شهرداری تهران پرداخته اند. نتایج نشان داد پایدارترین درآمد قابل استفاده در تهران، مالیات انتقالی از دولت به شهرداری، چه در قالب مالیات بر ارزش افزوده و چه به صورت انتقال درصدی از مالیات ملی می‌باشد. دریافت بهای خدمات و انواع عوارض محلی نیز سایر منابع درآمدی پایدار قابل استفاده می‌باشند.

مصطفی، پاپلی یزدی، وثوقی و حاتمی‌نژاد (۱۳۹۵) مطالعه موردی در شهر تهران چهت ارائه الگوی پایدارسازی نظام درآمدی و تامین منابع مالی شهرداری‌ها انجام داده اند. دو چالش عمده سیستم تامین درآمد شهرداری تهران عبارت است از: ناپایدار و ناسالم بودن این نظام و عدم توفیق شهرداری در دستیابی به بازارهای مالی و پولی برای تامین هزینه‌های سنگین احداث زیرساخت‌های شهری. برای اصلاح چالش اول در دو محور با عنوان «کنترل، کاهش و حذف تدریجی منابع درآمدی ناپایدار و ناسالم» و «مدیریت، بهبود و افزایش نقش منابع درآمدی پایدار» جهت پایدارسازی نظام درآمدی در دو بازه میان‌مدت و بلندمدت ارائه شد. برای اصلاح چالش دوم نیز بر ارائه روش‌های جدید جهت ورود شهرداری‌ها به بازارهای مالی و پولی تاکید شده است.

داودی (۱۳۹۰) به بررسی تأثیر اقتصاد بهای خدمات شهری در پایداری منابع درآمدی شهرداری تهران پرداخته است. آنچه اکنون بیش از هر عامل دیگری توازن هزینه و درآمد را تحت تأثیر قرار داده، فقدان منطق درآمدی پایدار میان این دو بخش مالی یعنی مدیریت درآمدها و هزینه‌های شهرداری است. لذا در مواجهه با این روند، هدایت ساختار منابع درآمدی به سوی تمرکز مالی بر اقتصاد مالیاتی و

شیوه‌های نه‌چندان منطقی و غیرکارا و عدم پیروی از ضوابط شهرسازی و فروش غیرمنطقی تراکم، علی‌رغم بی‌اعتقادی بدنه کارشناسی به شیوه‌های ذکرشده و طرح زمزمه‌هایی مبنی بر نقش شهرداری‌ها در رکود و تورم حادثشده بر بخش مسکن شهری (که مولّد قسمت عمده‌ای از استغال و ارزش‌افزوده کشور است و با ارتباطات پسین و پیشین زیاد با سایر بخش‌ها، در رونق و رکود کشور بسیار مؤثر است)، ایجاب می‌کند تا اهتمام بیشتری به مطالعه ساختاری درآمد شهرداری‌ها صورت گیرد و با ارزیابی نظام مالی و درآمدی آن‌ها، کمک مؤثری به این نهاد فراگیر و مردمی شود (Ghaderi, 2016).

در متون و نظریه‌های اقتصادی، درآمدهای پایدار در یک اقتصاد صرف نظر از اینکه اقتصاد ملی مدنظر باشد یا اقتصاد شهری، مستقل از مقوله‌ی توسعه پایدار نیستند و اصولاً درآمدهای پایدار مستلزم وجود توسعه‌ی پایدار در یک اقتصاد است. از طرف دیگر توسعه پایدار در اقتصاد شهری، بستگی بسیار شدید به چگونگی استفاده از امکانات و خدمات زیست محیطی و حفاظت از این منابع از قبیل استفاده از آب و هوا، آب، فضای سبز و کلیه امکانات و فضاهای شهری دارد (Sharzei, 2008: 24).

مراجعةه به ادبیات موجود، ما را با تعاریف بسیاری از توسعه پایدار مواجه می‌سازد. هر یک از این تعاریف، بر جهتی از توسعه پایدار تأکید بیشتری کرده است؛ البته وجود دیدگاه‌های متفاوت در این زمینه نیز سبب شده است برخی از تعاریف با هم مغایر باشند؛ برای مثال از دیدگاه اقتصاد محوری، اکولوژیست‌های بسیار متعصب با سیاست‌های توسعه که براساس استفاده پایدار از موهاب طبیعی باشد مخالفند. از دید آن‌ها فقط راهبردی که با حداقل توسعه همراه باشد، از لحاظ اخلاقی قابل حمایت است. برخلاف آن‌ها در دیدگاه فن‌محوری، سایر تحلیلگران معتقدند که مفهوم پایداری سهم اندکی در نظریه و خط مشی اقتصاد فعلی ایفا می‌کند. از دیدگاه جهانی، حفظ راهبرد رشد پایدار در دراز مدت فقط به صرف هزینه کافی بستگی دارد. در یک نگاه کلی می‌توان تعاریف و مفاهیم متعددی برای پایداری در متون اقتصادی یافت که به طور مختصر در زیر به آنها اشاره می‌گردد:

برای اولین بار، هیکس¹ در اثر ارزشمند خود «ارزش و سرمایه» به بحث پیرامون درآمد پایدار می‌پردازد. بر اساس

بودن، شفاقت، داشتن حداقل هزینه‌های وصول و نیز سیاست مالی برای رسیدن به رشد اقتصادی برای یک ساختار مطلوب درآمدی شهرداری لازم است.

بیبر، گور، ریچ و ژانگ (۲۰۱۳) در بررسی خود به ارزیابی وضعیت تأمین مالی در شهرداری‌های ایالات متحده پرداخته‌اند. آن‌ها معتقدند که اولاً شاخص‌هایی برای اندازه‌گیری کیفیت ابزار تأمین مالی توسط شهرداری‌ها ارائه نشده است و ابزارهای تأمین مالی شهرداری‌ها باید مورد ارزیابی مجدد و کیفیت این ابزارها مورد بررسی قرار گیرد. ثانیاً تأمین بازیبینی کیفیت این طریق بدھی‌ها انجام می‌گیرد باید مورد بازیبینی قرار گیرد که معمولاً مقدار آن بیشتر از مقداری است که شهرداری‌ها اعلام می‌کنند. در حالی که تجزیه و تحلیل‌ها نشان می‌دهد که افزایش بازگویی مالی شهرداری‌ها استفاده از ابزارهای بدھی در تأمین مالی را کاهش می‌دهد. در نهایت پیامدهای بازیبینی عملکرد شهرداری‌ها باید توسط مالیات‌دهندگان و رأی‌دهندگان مورد بررسی قرار گیرد.

پچمن (۱۹۸۷) در ارزیابی مالیات‌ها به عنوان یک منبع درآمدی عمدۀ سه هدف عمدۀ انتقال منابع از بخش خصوصی به بخش عمومی، توزیع منصفانه هزینه‌ها بین سطوح مختلف و افزایش رشد اقتصادی برای مالیات‌ها را ارائه داده است.

۳- مبانی نظری

کشورهای موفق در زمینه پایدارسازی درآمدهای شهری، میان «درآمدزایی» و «درآمدزایی پایدار» تفاوت‌هایی را قائل می‌شوند. بدین معنی که در درآمدزایی پایدار نمی‌توان از هر منعی برای شهر درآمد کسب کرد. بلکه درآمد می‌باشد از منابعی کسب شود که حقوق آینده‌گان پایمال نشده، کیفیت زندگی در شهر کاهش نیابد و منابع حیاتی برای استفاده نسل-های آتی از بین نرود. به این ترتیب مشاهده می‌شود که مقوله پایداری درآمدهای شهرداری، رابطه تنگاتنگی با مفهوم توسعه پایدار شهری دارد. چرا که توسعه پایدار شهری به دنبال ساختن یک شهر به نسبت ایده‌آل و آرمانی است که در آن هم شهر و ندان معاصر از یک زندگی مطلوب برخوردار شوند و هم توانایی‌های نسل آینده برای برآورده ساختن نیازهایشان به مخاطره نیفتند. (Navabakhsh et al, 2008).

واستگی مالی شهرداری‌ها به شرایط رکودی و تورمی بازار و عدم برخورداری از منابع مستمر درآمدی، حداقل برای پاسخگویی به هزینه‌های دائمی، برنامه‌ریزی مالی و بودجه‌ای میان‌مدت و بلندمدت شهرداری‌ها را مختلط می‌کند. توجه به

¹ - Hicks

منظور از مطلوبیت اقتصادی، توجه به ساختارهای اقتصادی با در نظر گرفتن معیارهایی مانند: افزایش میزان درآمد، کاهش نرخ بیکاری در شهر، افزایش بودجه مدیریت شهری، افزایش تعداد پروژه های عمرانی در شهر، کاهش میزان رشد تورم و غیره است (Sepahvand and Arefnejad, 2012).

از نقطه نظر پایداری برخی از این منابع درآمدی، پایدار و برخی ناپایدار هستند. بخش عمده ای از درآمدهای حاصله توسط شهرداری های کشور، با مقاهمی پایداری و مطلوب بودن همخوان نیستند و عمدتاً از منابع ناپایدار کسب می شوند. در حالی که منابع پایدار همچون نوسازی، مالیات بر زمین و مستغلات و درآمدهای حاصله از فروش خدمات بطور نسبی مغفول مانده اند، تمکن بر درآمدهای ناپایدار که حتی با تغییر فصل بر درآمد شهرداری تأثیرگذار است از جمله فروش تراکم، تخلفات ساختمانی و جرائم ماده صد سهم خود را در کل درآمدها افزایش داده اند این امر می تواند در بلند مدت انتقاء شهرداری ها به درآمدهای ناپایدار را نهادینه نماید که در اینصورت دستیابی به توسعه پایدار شهری را ناممکن می سازد. لذا ضروری است به منظور برخورداری از درآمدهای پایدار ابتدا ماهیت و نحوه شکل گیری اقلام درآمدی تعریف و سپس آنها را با ملاک های پایداری سنجید. سلامتی روحی و جسمی شهروندان و حفظ کیفیت محیط شهری و توسعه زیرساخت ها برای ایجاد و ارائه خدمات به شهروندان در بلند مدت نیاز به برنامه ریزی صحیح و دقیق در جهت کاهش وابستگی به درآمدهای ناپایدار و حرکت به سوی انتقاء به درآمدهای پایدار دارد.

پنج ویژگی زیر را می توان ملاک پایدار بودن درآمد در نظر گرفت (Financial and Administrative Deputy of Tehran Municipality, 2007: 3

۱- منبع آن از بین رفتگی نباشد یا با از بین رفتگی نباشد

۲- به طور پیوسته قابل وصول باشد

۳- در دوره های مالی مختلف نوسان شدید نداشته باشد

۴- همراه با افزایش هزینه ها، افزایش یابد

۵- موجب آسیب رساندن به توسعه شهری نشود.

در خصوص حذف یا افزودن یک منبع درآمدی به منابع درآمدی شهرداری، باید یادآور شد که شهرداری نمی تواند از نظر قانون، میزان عوارض را افزایش دهد و در این خصوص، باید یک سری ملاحظات اجرایی در نظر گرفته شود زیرا

تعريف هیکس، درآمد پایدار عبارتست از: «حداکثر درآمد قابل دسترس در یک دوره زمانی با تضمین ایجاد همان درآمد در دوره آینده با فرض محدودیتهای منابع، نیروی کار، سرمایه های تولیدی توسط بشر و سرمایه های طبیعی».

در نگرش اقتصاددانان نئوکلاسیک به موضوع پایداری، درآمد پایدار عبارتست از حداکثر میزان مخارج مصرفی در یک دوره بدون این که سبب کاهش در مخارج مصرفی واقعی در دوره های بعد گردد.

متداول ترین تعريف از پایداری، تعريفی است که کمیسیون جهانی محیط زیست و توسعه^۲ (۱۹۸۷) ارائه داده است. توسعه ای که نیازمندی های نسل حاضر را بدون لطمeh زدن به توانایی نسل های آتی در تأمین نیازهای خود برآورده می کند.

هرگونه تلاش جهت فعال کردن درآمدها و ایجاد منابع مالی جدید باید به دو مقوله ای مطروحه یعنی تداوم داشتن در طول زمان و مطلوب بود آن ها در چهارچوب ضوابط شهرسازی صورت پذیرد (Sharzei, 2008: 24).

به درآمدی که قابل دسترسی برای شهرداری باشد و دارای ویژگی های زیر باشد و برای دستیابی به آن بتوان برنامه ریزی های اجرایی لازم را انجام داد درآمد پایدار گویند Financial and Administrative Deputy of (Tehran Municipality, 2007: 2

بنابر تعريف درآمد پایدار، این درآمدها دارای ویژگی های زیر می باشند:

۱- تداوم پذیری: دارای ثبات بوده و حداقل در کوتاه مدت دچار نوسانات شدید نشوند.

۲- انعطاف پذیری: پایه درآمدی در طی زمان بزرگ شود و همپای با گسترش مخارج گسترش یابد تا از مضيقه مالی اجتناب شود.

۳- مطلوب بودن: کسب درآمد از آن محل موجب ارتقاء رویکرد عدالت محوری شود و به ساختارهای زیست محیطی، کالبدی، اجتماعی و اقتصادی لطمه نیاورد. شاخص مطلوبیت را می توان به چهار زیرشاخص مطلوبیت اقتصادی شهر، مطلوبیت کالبدی شهر، مطلوبیت زیست محیطی شهر و مطلوبیت اجتماعی شهر تقسیم کرد (Haji Lo et al, 2016).

۱- کدهای درآمدی به شرطی کاملاً فعال می باشند که علاوه بر اینکه متوسط سهم آنها در کل درآمد ۵ سال آخر بیشتر از متوسط سهم در کل دوره باشد، متوسط نرخ رشد آنها در ۵ سال آخر نیز بیشتر از متوسط نرخ رشد در طول دوره باشد.

۲- کدهای درآمدی به شرطی فعال می باشند که متوسط سهم آنها در کل درآمد ۵ سال آخر بیشتر از متوسط سهم در کل دوره باشد، اما متوسط نرخ رشد آنها در ۵ سال آخر کمتر از متوسط نرخ رشد در طول دوره باشد.

۳- کدهای درآمدی به شرطی غیر فعال می باشند که علاوه بر اینکه متوسط سهم آنها در کل درآمد ۵ سال آخر کمتر از متوسط سهم در کل دوره باشد، متوسط نرخ رشد آنها در ۵ سال آخر نیز کمتر از متوسط نرخ رشد در طول دوره باشد (Sharzei and Ghetmiri, 1999: 21)

چهارچوب نظری: با توجه به تعریف هیکس و اقتصاددانان نئوکلاسیک و نظر به اینکه در پژوهش حاضر، جنبه مطلوبیت اقتصادی منابع درآمدی مد نظر است لذا می توان تعریف زیر را در پژوهش حاضر ارائه نمود: درآمد پایدار عبارت است از حداکثر میزان وصولی در یک دوره، بدون این که سبب کاهش وصولی واقعی در دوره های بعد گردد.

با توجه به مبانی نظری و پژوهش های پیشین در مجموع، ۵ ویژگی زیر را می توان ملاک پایدار بودن درآمد در نظر گرفت:

تداوم پذیری: به طور پیوسته فعال و قابل وصول باشد.

استواری^۴: بابت بوده و در دوره های مالی مختلف، نوسان شدید نداشته باشد.

انعطاف پذیری: متناسب با تغییر هزینه های عمومی، تغییر کند (همراه با افزایش/کاهش هزینه ها افزایش/کاهش یابد).

مطلوبیت اقتصادی: موجب توسعه پایدار یا ارتقاء رویکرد عدالت محوری و رشد اقتصادی شهر شود.

از بین رفتنتی نباشد یا با از بین رفتتن آن جایگزینی داشته باشد.

در خصوص مورد پنجم، برای حذف یا افزودن یک منبع درآمدی به منابع درآمدی شهرداری، باید یادآور شد که شهرداری نمی تواند از نظر قانون، میزان عوارض را افزایش دهد و در این خصوص، باید یک سری ملاحظات اجرایی در

تصویب آئین نامه های مربوط به آن، با سه مسئله رویرو است:

۱- مسائل ملی که از حوزه اختیارات مدیریت شهری بیرون است و باید با استفاده از یک لایحه از طریق دولت، به تصویب مجلس برسد.

۲- مخالفت های مجلس محلی (شورای شهر) که تحت شرایط سیاسی و ملاحظات محلی، یک سری سیاست ها را نمی پذیرند

۳- منابع حقوقی که بر سر راه تعریف منابع جدید مالی برای شهرداری می باشد.

بنابراین باید ضمن تحلیل آماری و کمی، این معیار باید توسط تحلیل های محتوایی و کیفی نیز بررسی شود.

شرزه ای و قطمیری (۱۳۷۸) در طرح پژوهشی روش های تامین منابع مالی شهرداری شیراز، جهت بررسی درجه فعال بودن اقلام (کدهای) درآمدی شهرداری شیراز و علل غیر فعال بودن برخی از منابع مالی شهرداری، آمارهای مالی شهرداری شیراز در دوره زمانی ۱۳۶۲-۷۵ را تجزیه و تحلیل کرده اند. آنها، به منظور بررسی این سوال که چه معیار معینی باید جهت تشخیص «فعال بودن» یک کد درآمدی استفاده گردد، از مقایسه متوسط سهم کد درآمدی در مجموع درآمدها (طی ۵ سال آخر دوره و همچنین در طول دوره ۱۹ ساله) و همینطور از متوسط نرخ رشد کدهای درآمدی (طی ۵ سال آخر دوره و همچنین در طول دوره ۱۹ ساله) استفاده کرده اند. متوسط سهم نسبی در طول دوره ۵ ساله (ARP) :

$$ARP = \sum_{t=1}^5 \left(\frac{I_{it}}{Y_t} \right) / 5$$

متوسط نرخ رشد در طول دوره ۵ ساله (ARG) :

$$ARG = \sum_{t=1}^5 \left(\frac{I_{it} - I_{it-1}}{I_{it-1}} \right) / 5$$

که در روابط فوق، I_{it} درآمد مورد نظر در سال t و I_{it-1} کل درآمد در سال t می باشد و عدد ۵، تعداد سال های مورد مطالعه در قلمرو تحقیق می باشد. با جایگزینی عدد ۱۹ به جای عدد ۵، می توان روابط فوق را برای کل دوره ۱۹ ساله Sharzei and Ghetmiri, 1999: اورده (۵) نیز به دست آورد.

با استفاده از تعاریف فوق، می توان کدهای درآمدی را به سه دسته: کاملاً فعال، فعال و غیرفعال، تقسیم نمود.

^۳ - Average of Relative Proportion

^۴ - Average of Rate of Growth

پس از بررسی و تحلیل، متغیرهای خرد تأثیرگذار بر درآمد شهرداری به صورت زیر انتخاب و وارد مدل شده‌اند:

- تعداد جمعیت شاغل، تعداد جمعیت، تعداد واحدهای مسکونی در پروانه‌های صادر شده، مساحت زیربنای پروانه‌های صادر شده، مساحت زمین پروانه‌های صادر شده، مالیات بر ارزش افزوده استان به میلیون ریال (عوارض بر فروش کالا و ارایه خدمات) و کل درآمد واقعی شهرداری به میلیون ریال (y).
- درآمد شهرداری به هفت طبقه تقسیم می‌شود:

 - درآمدۀای ناشی از عوارض عمومی.
 - درآمدۀای ناشی از عوارض اختصاصی.

- بهای خدمات و درآمدۀای موسسات انتفاعی شهرداری.
- درآمد حاصل از وجود و اموال شهرداری.
- کمک‌های دولت و سازمان‌های دولتی.
- کمک‌های اعطایی اشخاص و سازمان‌های خصوصی و اموال و دارایی‌هایی که به موجب قانون به شهرداری تعلق می‌گیرد.

سایر منابع تامین اعتبار همچنین ۱۸ زیرطبقه و ۸۵ کد درآمدی وجود دارند که درون ۷ طبقه فوق دسته بندی می‌شوند. داده‌های درآمد شهرداری بر حسب ارقام به هزار ریال بکار رفته‌اند.

۵- یافته‌های تحقیق

روشن است که هیچ کد درآمدی به طور صد درصد پایدار یا ناپایدار نیست و در واقع هر کد درآمدی دارای درجه ای از میزان پایداری است. برای دسته بندی کدها به چند مقوله کاملاً پایدار، پایدار، ناپایدار و کاملاً ناپایدار، باید معیارهایی در نظر گرفته شوند و از طریق بررسی آنها، مقاطعی از درجه پایداری را جهت تخصیص آن کد به یکی از دسته‌ها تعیین کرد. جهت شناسایی منابع درآمدی پایدار، در این بخش، چهار معیار را برای هر منبع درآمدی شهرداری بررسی کرده و چنانچه آن منبع دارای شرایط لازم باشد به عنوان منبع درآمدی پایدار یا کاملاً پایدار شناخته می‌شود. در زیر، معیارهای چهارگانه به ترتیب بررسی می‌شوند.

(۱) **تداوُم پذیری:** به طور پیوسته فعال و قابل وصول باشد

جهت بررسی درجه فعال بودن اقلام (کدۀای) درآمدی شهرداری شیراز در دوره زمانی ۹۸-۱۳۹۰، از مقایسه متوسط سهم کد درآمدی در مجموع درآمدۀا (طی دوره ۸ ساله یا ۹۶ ماهه) و همینطور از میانگین نرخ رشد کدهای درآمدی (طی دوره ۸ ساله) استفاده شده است.

نظر گرفته شود زیرا تصویب آئین نامه‌های مربوط به آن، با سه مسئله روی رو است: ۱- مسائل ملی که از حوزه اختیارات مدیریت شهری بیرون است و باید با استفاده از یک لایحه از طریق دولت، به تصویب مجلس برسد. ۲- مخالفت‌های مجلس محلی (شورای شهر) که تحت شرایط سیاسی و ملاحظات محلی، یک سری سیاست‌ها را نمی‌پذیرند ۳- موانع حقوقی که بر سر راه تعریف منابع جدید مالی برای شهرداری می‌باشد. بنابراین به جای تحلیل آماری و کمی، این معیار باید توسط تحلیل‌های محتوایی و کیفی بررسی شود. از این رو پرداختن به آن، خارج از حوصله پژوهش حاضر است. لذا یک منبع درآمدی پایدار باید چهار ویژگی زیر را دارا باشد.

شکل ۱. ویژگی‌های منبع درآمدی پایدار شهرداری

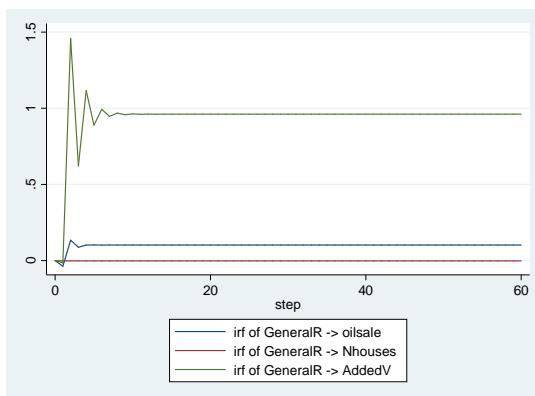
۴- روش تحقیق

تحقیق حاضر از نظر هدف، یک تحقیق کاربردی و از نظر روش شناسی به صورت توصیفی-تحلیلی است و نحوه اجراء و گردآوری داده‌ها از نوع اسنادی و کتابخانه‌ای می‌باشد.

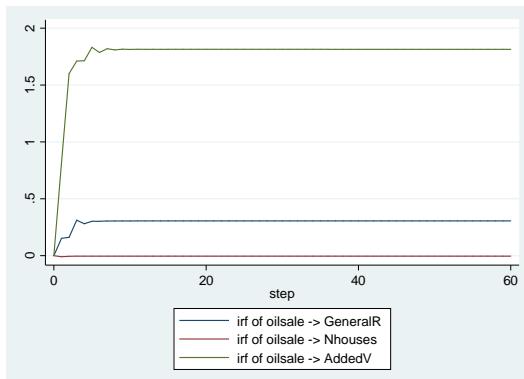
پس از بررسی و تحلیل متغیرهای کلان تأثیرگذار بر درآمد شهرداری به صورت زیر انتخاب و وارد مدل رکرسیونی شده‌اند: تولید ناخالص داخلی (GDP)، درآمدۀای عمومی (GeneralR)، مالیات‌های غیرمستقیم (inditax) و فروش نفت و فرآورده‌های نفتی (oilsale)، در سطح، ایستا هستند و متغیر نرخ تورم (Inflation) در تفاضل مرتبه دوم، ایستا می‌شود. متغیرهای نرخ دلار به ریال (exchange)، درآمد گروه نفت (OilR) و نقدینگی (Liquidity) در تفاضل مرتبه اول ایستا شده‌اند.

ابتدا با استفاده از آماره‌ی حداقل مقادیر ویژه، تعداد بردار هم‌جمعی بین متغیرها تعیین شد. در زیر، آثار تکانه‌های چهار متغیر بر یکدیگر (مالیات بر ارزش افزوده استان (AddedV)، تعداد واحدهای مسکونی جدید در شهر (Nhouses)، درآمدهای عمومی کشور (GeneralR) و فروش فرآورده‌های نفتی کشور (oilsale))، با استفاده از توابع واکنش آنی (IRFs)، نشان داده شده است.

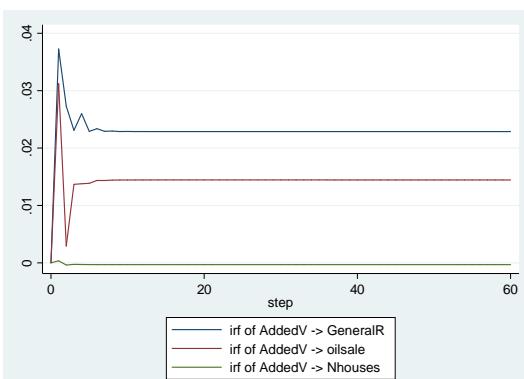
شکل ۲. تکانه درآمدهای عمومی کشور

شکل ۳. تکانه فروشن فرآورده‌های نفتی

شکل ۴. تکانه مالیات بر ارزش افزوده استان

میانگین سهم نسبی در طول دوره ۸ ساله یا ۹۶ ماهه : (ARP)

$$ARP = \frac{1}{n} \sum_{t=1}^n I_{it} / Y_t$$

میانگین نرخ رشد در طول دوره ۸ ساله یا ۹۶ ماهه : (ARG)

$$ARG = \frac{1}{n-1} \sum_{t=1}^n (I_{it} - I_{it-1}) / I_{it-1}$$

که در روابط فوق، I_{it} درآمد کد درآمدی آم در ماه t و T_t کل درآمد شهرداری در ماه t می‌باشد و n تعداد ماههای مورد مطالعه در قلمرو تحقیق، برابر با ۹۶ ماه یا ۸ سال می‌باشد.

با استفاده از تعاریف فوق، می‌توان میزان فعالیت کدهای درآمدی را محاسبه نمود. این نتایج در جدول ۲ نشان داده شده است.

(۲) استواری: باثبات بوده و در دوره های مالی مختلف، نوسان شدید نداشته باشد

برای بررسی استواری، از پسماندهای برآورد برای تحلیل آثار تکانه‌های چهار متغیر مهم (که بیشترین اثر را بر درآمد کل شهرداری داشته اند) بر متغیرهای منابع درآمدی شهرداری استفاده شده است. این چهار متغیر عبارتند از: مالیات بر ارزش افزوده یا عوارض بر فروش کالا و ارایه خدمات استان (AddedV)، تعداد واحدهای مسکونی طبق پروانه‌های صادر شده در شهر (Nhouses)، درآمدهای عمومی کشور (oilsale) و فروش فرآورده‌های نفتی کشور (GeneralR).

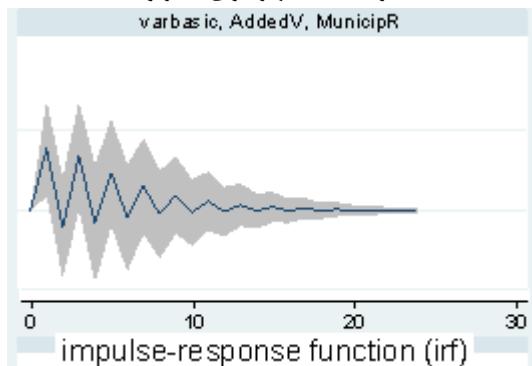
برای تحلیل آثار تکانه‌ها، از توابع واکنش آنی (IRFs) استفاده شده و نتایج مدل تصحیح خطای برداری در تاخیر ۲ مدل VAR اصلی^۶ با ۴ متغیر فوق محاسبه شدند.

نتایج آزمون هم ابیاشتگی و تعیین تعداد بردارهای هم ابیاشتگی جهت برآورد مدل VCEM نشان داد که چون مقدار $\lambda_{tr} = 3.3070$ کوچکتر از عدد بحرانی 3.76 است لذا وجود ۳ بردار هم ابیاشتگی تایید می‌شود. با استفاده از روش یوهانسون-جوسیلیوس رابطه بلندمدت بین متغیرهای الگو استخراج شد. برای این کار

^۶ - underlying VAR model

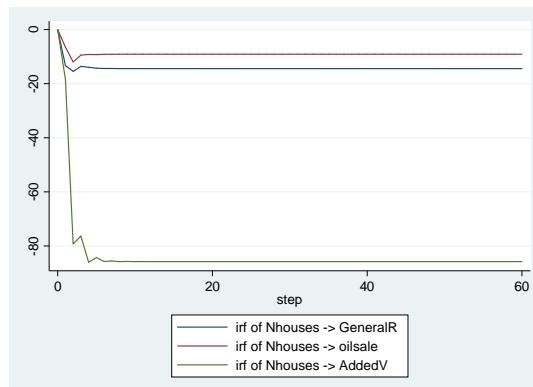
نمودار تابع واکنش آنی برای یک مدل دو متغیره (ارزش افزوده استان^۷ و درآمد کل شهرداری^۸) با ۲ وقفه به صورت زیر است. همچنین تعداد ۲۴ دوره برای محاسبه تابع واکنش آنی در نظر گرفته شده است.

شکل ۵. تکانه تعداد واحدهای مسکونی جدید در شهر

نمودار varbasic, AddedV, MunicipR نشان می دهد که MunicipR نسبت به AddedV واکنش نشان می دهد، به این صورت که با تکانه ای AddedV متغیر MunicipR از تعادل خارج شده و پس از ۲۴ ماه به تعادل برمی گردد. لذا اثرات شوک ارزش افزوده استان بر درآمد کل شهرداری، تا ۲ سال ماندگار است. روند فوق برای تک تک کدهای درآمدی اجرا و به دست آمده است. به طور خلاصه، مدت زمانی که کدهای درآمدی شهرداری پس از واکنش به حالت تعادل (میانگین خود) برمی گردد ۱۶.۵ ماه است. این موضوع در جدول زیر نشان داده شده است.

شکل ۵. تکانه تعداد واحدهای مسکونی جدید در شهر

در مجموع، نمودارهای توابع واکنش آنی نشان می دهند که:

شوک های وارد شده توسط هر سه متغیر GeneralR، AddedV و oilsale اثر افزایش بر Nhouses ندارند ولی Nhouses اثر کاهشی بر AddedV دارد. بدین ترتیب بعد از گذشت چند دوره، اثر شوک های وارد شده توسط AddedV اثر افزایشی بر GeneralR و oilsale دارند. شوک های هیچ کدام از متغیرها، اثر معناداری بر Nhouses ندارند ولی Nhouses اثر کاهشی بر AddedV دارد. شوک واردہ بر y_t یعنی Δy_t از بین می رود و متغیرها مجدداً به تعادل ثانویه می رسند. در واقع برای بررسی این که کدام یک از کدهای درآمدی شهرداری در دوره های مالی مختلف، نوسان شدید ندارند، با توجه به برآیند مطالب فوق، می توان متغیر AddedV را به عنوان متغیری کننگر به نمایندگی از سایر سه متغیر دیگر به کار گرفت و اثر شوک آن را بر روی نوسانات هر یک از کدهای درآمدی شهرداری بررسی کرد.

به وسیله نرم افزار، شوک ارزش افزوده استان و واکنش سایر متغیرهای مدل (کدهای درآمدی) و سپس اثر این شوک در طول زمان تا Step24 در جدول محاسبه و نشان داده شده است.

اگر یک کد درآمدی واکنش معناداری نشان نداد به این معنا است که در دوره های مالی مختلف، نوسان شدید ندارد و دارای این شاخص از درآمد های پایدار است.

جدول ۱. آمار توصیفی مدت زمان برگشت منابع درآمدی به حالت تعادل

انحراف استاندارد	خطای استاندارد میانگین	میانگین	بیشینه	کمینه
۵/۵۲۳۱۵	.۵۸۸۷۷	۱۶/۴۷۷۳	۳۲	۱

(۴) مطلوبیت اقتصادی: موجب توسعه پایدار یا ارتقاء رویکرد عدالت محوری و رشد اقتصادی شهر شود

کسب درآمد، هدف نیست بلکه ابزاری است برای توسعه شهر. از این رو یک منبع پایدار درآمدی باید به گونه‌ای باشد که هیچ گونه فشاری به مردم وارد نشود و موجب بهبود چرخه و رشد اقتصادی شهر گردد و در واقع یک کد درآمدی پایدار، باید همبستگی مثبت معنادار با ارزش افزوده شهر داشته باشد. مقادیر همبستگی هر یک از منابع درآمدی با ارزش افزوده شهر در جدول ۲ آمده است.

جمعبندی تعیین درجه یا میزان پایداری منابع درآمدی

با توجه به نتایج چهار معیار پایداری، جدول خلاصه در زیر نشان داده شده است و در ستون آخر، درجه پایداری هر یک از کدهای درآمدی محاسبه شده است.

با توجه به این که کمینه زمان واکنش برابر با ۱ ماه و بیشینه آن برابر با ۳۲ ماه است، این اعداد به دامنه بین ۱ تا ۱۰۰ تبدیل شده اند، با این توضیح که کدگذاری مجدد به صورت معکوس تبدیل شده است تا بتوان در نهایت در ترکیب با سه معیار دیگر درآمدهای پایدار، درجه پایداری یک کد را سنجید: $\% ۱۰۰ \rightarrow (۱-۳)$ ، $\% ۸۷/۵ \rightarrow (۴-۷)$ ، $\% ۷۵ \rightarrow (۸-۱۱)$ ، $\% ۶۲/۵ \rightarrow (۱۲-۱۵)$ ، $\% ۵۰ \rightarrow (۱۶-۱۹)$ ، $\% ۲۵ \rightarrow (۲۰-۲۳)$ ، $\% ۳۷/۵ \rightarrow (۲۴-۲۷)$ و $\% ۱ \rightarrow (۲۸-۳۱)$ (۳۲ به بالا).

در جدول ۲، مدت زمانی که یک کد درآمدی پس از واکنش به حالت تعادل (میانگین خود) برمی‌گردد نشان داده شده است و به عنوان یک شاخص اندازه‌گیری نوسان کد درآمدی در دوره‌های مختلف به کار رفته است. اگر نوسان زیاد نباشد نشان دهنده آن است که شوک وارد شده، نتوانسته است که اثر درازمدت روی کد درآمدی داشته باشد و این نوسان با افزایش زمان به صفر میل کرده است. لذا مدت زمان نوسان حاصل از شوک بحسب ماه، به عنوان یک شاخص به کار گرفته و نشان داده می‌شود.

(۳) انعطاف پذیری: متناسب با تغییر هزینه‌های عمومی، تغییر کند

باید پایه درآمدی در طی زمان بزرگ شود و همپای با گسترش مخارج گسترش یابد تا از تنگناهای مالی پیشگیری شود. به عبارت دیگر باید همراه با افزایش هزینه‌ها افزایش یابد به این معنا که با افزایش سطح عمومی قیمت‌ها افزایش یابد. لذا انتظار می‌رود این متغیر یا منبع درآمدی، همبستگی مثبت معناداری با متغیر سطح عمومی قیمت‌ها (CPI)^۹ داشته باشد. این نتایج در جدول ۲ آمده است.

^۹ - Consumer Price Index

جدول ۲: خلاصه نتایج و سنجش میزان پایداری هر یک از منابع درآمدی شهرداری شیراز

کد درآمد	عنوان درآمد	ARP	ARG	درصد نوسان	همبستگی CPI با	همبستگی AD با	درجه پایداری
۱۰۰,۰۰۰	درآمدهای ناشی از عوارض عمومی	۰.۵۴۸۸۲۴	۰.۱۳۱۸۳	۰.۷۵	۰.۲۷۸۰۰	۰.۴۷۲۰۰	۰.۴۳۶۱۳۱
۱۰۱,۰۰۰	وصولی توسط سایر موسسات	۰.۱۱۵۳۹۶	۰.۱۰۷۳۱	۰.۳۸	۰.۳۹۱۰۰	۰.۷۵۳۰۰	۰.۳۴۹۳۴۱
۱۰۱,۰۰۲	عوارض٪ استناد رسمی	۰.۰۰۱۳۲۶	۰.۰۰۸۲۳۶	۰.۷۵	۰.۰۴۸۶۹۱	۰.۱۸۳۴۹۹	۰.۲۱۳۱۷۵
۱۰۱,۰۰۷	عوارض گرننامه	۰.۰۰۰۴۵۰	۰.۰۰۲۶۷۵	۰.۶۳	۰.۳۱۳۰۰	۰.۳۳۲۰۰	۰.۲۶۰۴۴۰
۱۰۱,۰۰۸	عوارض مسافرین هوایی	۰.۰۰۰۲۲۰۰	۰.۰۰۶۸۹۱	۰.۶۳	۰.۱۵۱۷۳۵	۰.۲۶۳۰۰	۰.۲۲۳۱۶۹
۱۰۱,۰۱۰	عوارض بر فروش کالا و ارایه خدمات (موضوع بند الف ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده)	۰.۱۰۳۴۹۳	۰.۱۰۲۰۲	۰.۲۵	۰.۴۱۶۰۰	۰.۸۰۱۰۰	۰.۳۳۴۵۰۳
۱۰۱,۰۱۱	عوارض آلیندگی تبصه ۱ ذیل ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده	۰.۰۰۰۷۹۲۶	۰.۰۱۷۲۴۸	۰.۶۳	۰.۰۶۰۵۱۱	۰.۰۹۹۴۴۶	۰.۱۹۴۰۷۳
۱۰۱,۰۱۲	عوارض ناشی از اجرای ماده ۱۵ رسیدگی به تخلفات رانندگی	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	*	*	*
۱۰۱,۰۱۳	عوارض ناشی از اجرای ماده ۲۳ رسیدگی به تخلفات رانندگی	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۰۰۰۰۰۰	*	*	*
۱۰۲,۰۰۰	عوارض بر ساختمانها و اراضی	۰.۴۱۱۲۷۸	۰.۱۴۴۳۷	۰.۶۳	۰.۲۱۵۰۰	۰.۳۷۹۰۰	۰.۳۵۵۹۳۰
۱۰۲,۰۰۲	عوارض بر پروانه ساختمانی	۰.۱۰۱۷۹۴	۰.۱۳۲۷۲	۰.۶۳	۰.۹۴۷۳۶	۰.۱۷۱۷۹۹	۰.۲۲۶۲۱۰
۴-۱۰۲۰۰۲	عوارض بر پروانه ساختمانی ناشی از پروژه خط ۱ و ۲ قطار شهری	۰.۰۰۰۳۵۳۴	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۶۳	۰.۰۰۰۳۸۱۲	۰.۰۰۰۳۰۰۸۷	۰.۱۳۳۴۸۷
۱۰۲,۰۰۳	عوارض بر مازاد ترکم	۰.۱۴۴۶۶۸	۰.۰۰۴۷۳۱	۰.۲۵	۰.۱۶۹۵۷۲-	۰..۳۸۹۴۴-	۰..۴۶۶۹۲
۱۰۲,۰۰۴	عوارض بر تفکیک اراضی و ساختمان ها	۰.۰۴۱۸۱۶	۰.۱۹۱۹۷	۰.۶۳	۰.۲۲۷۰۰	۰.۳۲۵۰۰	۰.۲۸۳۱۵۷
۱۰۲,۰۰۵	عوارض بر بالکن-پیش آوردنگی ها	۰.۰۰۰۳۰۴۲	۰.۵۳۳۴۹	۰.۳۸	۰.۰۰۰۴۶۷۱-	۰.۱۱۶۰۲۸	۰.۲۰۰۵۷۸
۱۰۲,۰۰۶	عوارض بر معاملات غیر منقول	۰.۰۰۰۷۰۳۴	۰.۰۰۲۵۰۲	۰.۲۵	۰.۲۰۳۷۰۳	۰.۳۲۶۰۰	۰.۱۶۲۳۵۱
۱۰۲,۰۰۸	عوارض اراضی بلاستفاده شهری	۰.۰۰۰۰۹۱	۰.۱۶۵۶۵	۰.۵۰	۰.۴۰۴۰۰	۰.۰۵۰۲۰۰	۰.۳۱۴۳۴۸
۱۰۲,۰۰۹	عوارض نوسازی	۰.۰۰۰۱۲۴۰۱	۰.۰۰۸۳۰۸	۰.۳۸	۰.۰۵۵۰۰۰	۰.۰۵۷۹۰۰	۰.۳۲۱۸۹۶
۱۰۲,۰۱۱	عوارض حاصل از عدم تامین فضای باز	۰.۰۰۰۵۰۵۸	۰.۰۰۵۲۹۰	۰.۲۵	۰.۰۵۴۶۰۰	۰.۰۵۶۶۰۰	۰.۲۸۳۹۹۲
۱۰۲,۰۱۲	عوارض حاصل از تعمیرات	۰.۰۰۰۰۱۳۵	۰.۱۹۴۱۳	۰.۸۸	۰.۶۸۸۰۰	۰.۷۱۷۰۰	۰.۴۹۵۸۰۳
۱۰۲,۰۹۵	هزینه خدمات پروانه مسکونی	۰.۰۰۰۷۸۴۰۶	۰.۱۵۶۳۱	۰.۲۵	۰.۶۰۱۰۰	۰.۰۵۲۳۰۰	۰.۳۲۱۷۴۳
۱۰۲,۰۹۶	عوارض سالیانه بهره برداری موقت از ساختمانها	۰.۰۰۰۴۷۳	۰.۶۲۳۱۶	۰.۲۵	۰.۴۱۸۰۰	۰.۰۵۵۷۰۰	۰.۳۶۹۷۷۲۷
۱۰۲,۰۹۷	عوارض استفاده موقت از فضای باز	۰.۰۰۰۲۶۹۷	۰.۰۰۰۵۶۳-	۰.۳۸	۰.۰۰۱۹۳۵۰-	۰.۰۰۰۷۷۸۷۶	۰..۰۸۷۱۱۹
۱۰۲,۰۹۸	عوارض قطار شهری	۰.۰۰۱۰۱۲۸	۰.۱۴۲۱۸	۰.۳۸	۰.۱۸۹۶۲۷-	۰.۰۵۳۲۴۹	۰..۰۷۹۱۱۸۶
۱۰۳,۰۰۰	عوارض بر ارتباطات و حمل و نقل	۰.۰۰۰۱۲۳۷۸	۰.۰۰۰۸۱۹۶	۰.۳۸	۰.۰۵۵۸۰۰	۰.۵۲۳۰۰۰	۰.۳۳۱۰۶۸
۱۰۳,۰۰۱	عوارض شماره گذاری سالیانه موتورسیکلت و سایر وسایط نقلیه	۰.۰۰۰۰۲۱	۰.۰۰۰۶۵۸-	۰.۱۰	۰.۱۳۳۰۷۷-	۰.۱۸۶۱۴۸	۰..۰۲۹۳۰۲
۱۰۳,۰۰۲	عوارض بلیط مسافرت و باربری	۰.۰۰۰۲۷۸۴	۰.۰۰۰۲۰۰-	۰.۶۳	۰.۱۷۳۸۹۷-	۰.۱۴۶۶۵۶-	۰..۰۵۸۴۰۶
۱۰۳,۰۰۳	عوارض حق ثبت نام رانندگی سهم	۰.۰۰۰۰۴۳	۰.۰۰۶۹۹۵	*	۰.۳۵۲۰۰۰	۰.۳۵۰۰۰۰	۰.۱۹۲۹۹۸

تأثیرات کلان اقتصادی و شوک های درآمد نفت در سنجش پایداری منابع درآمدی شهرداری ها

کد درآمد	عنوان درآمد	ARG	ARP	درصد نوسان	همبستگی CPI با	همبستگی AD با	درجه پایداری
	شهرداری						
۱۰۳,۰۰۷	عوارض سالیانه خودروهای سواری و سایر وسایط نقلیه	۰,۱۰۱۲۷	۰,۰۰۹۵۲۹	-۰,۳۸	-۰,۷۵۳۰۰	-۰,۳۸۳۹۶۰	
۱۰۳,۰۹۸	عوارض طرح کنترل ترافیک	*	-۰,۲۵۲۰۰	-۰,۱۸۸۸۴	-۰,۶۷۷۲۱
۱۰۴,۰۰۰	عوارض بر پروانه های کسب و فروش خدماتی	۰,۱۴۶۱۳	۰,۰۰۹۷۷۳	-۰,۵۰	-۰,۳۷۵۰۰	-۰,۳۲۴۰۰	-۰,۲۷۰۹۸۱
۱۰۴,۰۰۱	عوارض سینما نمایش	۰,۱۸۷۴۸	۰,۰۰۰۱۱۶	-۰,۷۵	-۰,۱۷۱۲۶۲-	-۰,۰۰۹۰۲۱-	-۰,۱۵۱۴۶۲
۱۰۴,۰۰۳	عوارض بر پروانه های کسب - صنوف و صدور پروانه	۰,۰۶۲۱۶	۰,۰۰۰۳۸۹۶	-۰,۶۳	-۰,۴۴۸۰۰	-۰,۰۵۹۵۰۰	-۰,۳۴۷۸۱۱
۱۰۴,۰۰۶	عوارض پلاز و محل های تفریحی	۰,۰۶۳۷۹	۰,۰۰۰۰۸۸	-۰,۷۵	-۰,۴۵۱۰۰	-۰,۳۴۵۰۰	-۰,۳۲۱۹۷۶
۱۰۴,۰۰۷	عوارض ۱٪ بر قراردادها	*	-۰,۰۰۷۵۱۰-	-۰,۰۰۶۵۹۰-	-۰,۰۰۳۵۲۵
۱۰۴,۰۱۹	عوارض ۳٪ حق النظاره مهندسین ناظر ساختمان و سایر حق نظارت	۰,۱۰۱۷۰	۰,۰۰۰۱۴۳۸	-۰,۶۳	-۰,۷۳۳۵۷	-۰,۱۱۵۰۵۹	-۰,۱۸۵۵۱۱
۱۰۴,۰۹۹	سایر موارد (از جمله غذای پرسنل، قراردادها، شهریه فرنگسرای، درج آگهی)	۰,۸۶۷۳۸	۰,۰۰۰۴۲۳۵	-۰,۵۰	-۰,۲۹۲۰۰	-۰,۲۰۶۰۰	-۰,۳۷۳۹۲۳
۲۰۰,۰۰۰	درآمدهای ناشی از عوارض اختصاصی	۰,۱۴۵۷۴	۰,۰۰۴۴۸۸۲	-۰,۶۳	-۰,۳۱۷۰۰	-۰,۳۷۵۰۰	-۰,۳۰۲۵۲۴
۲۰۱,۰۰۰	وصولی توسط شهرداری و سایر موسسات	۰,۰۲۳۸۰۶	۰,۰۰۲۶۶۲۶	-۰,۲۵	-۰,۳۷۶۰۰	-۰,۳۱۴۰۰	-۰,۲۴۰۹۳۷
۲۰۱,۰۰۲	عوارض کسری پارکینگ	۰,۰۲۳۸۰۶	۰,۰۰۲۶۶۲۶	-۰,۲۵	-۰,۳۷۶۰۰	-۰,۳۱۴۰۰	-۰,۲۴۰۹۳۷
۲۰۲,۰۰۰	سهمیه از عوارض وصولی مرکز	۰,۰۰۵۹۲۸	۰,۰۰۱۸۲۵۶	-۰,۶۳	-۰,۱۴۱۷۳۷	-۰,۲۸۱۰۰	-۰,۲۲۶۰۵۵
۲۰۲,۰۰۱	سهم شهرداری از عوارض وصولی مرکز (موضوع تبصره ۲ ماده ۳۹، پندت های ب، ج و د ماده ۳۸ و ج ماده ۴۳)	۰,۰۰۵۹۲۸	۰,۰۰۱۸۲۵۶	-۰,۶۳	-۰,۱۴۱۷۳۷	-۰,۲۸۱۰۰	-۰,۲۲۶۰۵۵
۳۰۰,۰۰۰	بهاء خدمات و درآمدهای مؤسسات انتفاعی شهرداری	۰,۰۰۷۷۵۸	۰,۰۰۳۶۱۱۲	-۰,۶۳	-۰,۲۲۴۰۰	-۰,۴۳۱۰۰	-۰,۲۷۹۷۳۸
۳۰۱,۰۰۰	درآمد ناشی از بها خدمات شهرداری	۰,۰۰۷۷۹۷	۰,۰۰۳۵۷۷۲	-۰,۶۳	-۰,۲۲۶۰۰	-۰,۴۳۲۰۰	-۰,۲۸۰۳۴۸
۳۰۱,۰۰۱	حق آسفالت و لکه گیری و ترمیم خواری	۰,۱۵۸۹۳	۰,۰۰۰۵۶۰۱	-۰,۵۰	-۰,۲۲۷۰۰	-۰,۴۰۸۰۰	-۰,۲۵۹۹۰۶
۳۰۱,۰۰۲	حق کارشناسی و فروش نقشه ها	۰,۰۰۱۶۳۲	۰,۰۰۰۱۶۳۲	-۰,۶۳	-۰,۰۳۸۱۳۳-	-۰,۰۶۸۶۱۱-	-۰,۱۱۳۵۷۰
۳۰۱,۰۰۶	درآمد حاصل از فروش و جمع آوری زباله	۰,۰۰۸۱۲۲	۰,۱۴۴۸۸	-۰,۲۵	-۰,۶۷۱۰۰	-۰,۶۴۱۰۰	-۰,۳۴۳۰۰
۳۰۱,۰۰۷	درآمد حاصل از آگهی های تجاری و تابلو ها	۰,۰۰۰۵۴۴۱	۰,۰۰۴۹۲۱	-۰,۵۰	-۰,۲۴۹۰۰	-۰,۳۲۷۰۰	-۰,۲۲۶۱۳۰
۳۰۱,۰۱۰	درآمد ناشی از ارائه خدمات مینی بوسانی و تاکسیرانی	۰,۰۰۰۰۳۳	*	-۰,۸۷۸۳۹	-۰,۰۷۲۸۹۴	-۰,۰۴۰۱۸۴
۳۰۱,۰۱۳	درآمد حاصل از خدمات فنی و اینمنی	۰,۰۱۱۹۴۵	۰,۲۴۳۶۶	-۰,۲۵	-۰,۲۰۶۰۰-	-۰,۰۷۷۱۶۷-	-۰,۰۴۴۴۸
۲-۰۳۰۱۰۱۳	درآمد حاصل از خدمات فنی و اینمنی (خدمات آتش نشانی)	۰,۰۰۰۰۳۹۷	۰,۰۴۳۸۳-	-۰,۳۸	-۰,۳۶۸۰۰-	-۰,۴۷۳۰۰	-۰,۲۳۵۰۱۳
۳۰۱,۰۱۵	درآمد حاصل از خدمات شهری به موسسات مالی و اعتباری	۰,۰۰۰۰۹۱۴	۰,۳۱۸۲۹	-۰,۶۳	-۰,۳۱۰۰۰-	-۰,۲۰۴۷۴-	-۰,۱۲۳۷۴۶
۳۰۱,۰۲۰	درآمد حق الارض	۰,۰۰۰۰۴۱۱	۰,۰۲۶۰۳-	-۰,۶۳	-۰,۱۳۵۷۵۰-	-۰,۱۴۶۶۶۰-	-۰,۶۴۳۹۴

تاثیرات کلان اقتصادی و شوک های درآمد نفت در سنجش پایداری منابع درآمدی شهرداری ها

کد درآمد	عنوان درآمد	ARG	ARP	درصد نوسان	همبستگی CPI با	همبستگی AD با	درجه پایداری
۳۰۱,۰۹۴	هزینه خدمات نظارت بر خاک و نخاله	.۰۱۸۹۱۲	.۰۰۱۳۰۶	.۰۲۵	.۰۱۱۰۰۰	.۰۶۵۶۰۰۰	.۰۳۴۱۲۸۵
۳۰۱,۰۹۸	درآمد حاصل از مجوز تردد و حفاری	*	*
۳۰۲,۰۰۰	درآمد تاسیسات شهرداری	.۰۱۴۱۸۷-	.۰۰۰۳۴۰	.۰۶۳	۰۰۰۱۶۲۹۴-	۰۰۰۴۱۵۳	۰۰۰۹۵۲۶۶
۳۰۲,۰۰۸	درآمد حاصل از تاسیسات معدنی	۰۰۰۱۶۲۹۰-	۰۰۰۴۱۵۳	۰۰۰۹۵۲۶۷
۳۰۲,۰۹۹	سایر موارد (تغییر صفت بازارچه- جرائم-تبليغات)	*	*	.۰۲۱۰۰۰
۴۰۰,۰۰۰	درآمد حاصل از وجوده و اموال شهرداری	.۰۰۰۶۴۱۰۳۰۶۳	۰۰۰۶۸۶۹۴-	۰۰۰۷۳۵۹۶	.۰۱۴۸۸۸۷
۴۰۱,۰۰۰	درآمد حاصل از وجوده شهرداری	.۰۰۱۱۴۵۸۰۶۳	۰۰۰۱۹۳۴۳	.۰۰۰۸۴۶۱۶	.۰۲۰۳۶۶۱
۴۰۱,۰۰۱	درآمد حاصل از سرمایه گذاری در بخش عمومی	۰۰۰۳۳۲۱۷	.۰۰۰۴۵۰۵۹	.۰۱۷۲۹۹۵
۴۰۱,۰۰۲	درآمد حاصل از سرمایه گذاری در بخش خصوصی (ناشی از پروژه های اوراق مشارکت)	*	*
۴۰۱,۰۰۳	درآمد حاصل از وجوده سپرده های شهرداری	۰۰۰۱۱۴۳۸۱	.۰۰۰۱۱۵۸۱-	.۰۱۸۲۶۳۰
۴۰۱,۰۹۹	درآمد حاصل از سرمایه گذاری در بخش خصوصی (ناشی از پروژه های سرمایه گذاری و مشارکت)	*	*
۴۰۲,۰۰۰	درآمد حاصل از اموال شهرداری	.۰۰۰۵۲۶۴۵۰۵۰	۰۰۰۱۹۴۸۲-	۰۰۰۶۸۹۲	.۰۰۰۸۱۲۷۹
۴۰۲,۰۰۱	مال الاجاره ساختمانها و تاسیسات شهرداری۰۶۶۴۰۰۰	.۰۶۸۳۰۰۰	.۰۳۹۸۲۱۵
۴۰۲,۰۰۳	درآمد حاصل از پارکینگ و پارکومترها	۰۰۰۳۴۷۰۰۰	.۰۵۱۶۰۰۰	.۰۲۲۷۱۵۰
۴۰۲,۰۰۸	درآمد حاصل از ساماندهی محور شمال غرب	۰۰۰۱۶۳۸۲۰-	.۰۲۶۹۰۰۰-	.۰۰۱۰۵۱۰
۲-۰۴۰۲۰۰۹۸	در آمد حاصل از ستاد باغات	۰۰۰۱۰۸۲۲۱	.۰۰۰۹۳۵۰۰۴-	.۰۱۵۴۷۴۲
۵۰۰,۰۰۰	کمکهای اعطائی دولت و سازمانهای دولتی	- .۰۱۸۷۶۵۴	.۰۲۶۴۰۰۰-	- .۰۲۲۲۷۴
۵۰۱,۰۰۰	کمکهای اعطائی دولت و سازمانهای دولتی	- .۰۱۸۷۶۵۴	.۰۲۶۴۰۰۰-	- .۰۲۲۲۷۴
۵۰۱,۰۰۲	کمک بلاعوض عمرانی دولت	- .۰۱۸۸۶۶۵	.۰۲۵۵۰۰۰-	- .۰۳۲۵۹۹
۵۰۱,۰۰۶	کمک عمرانی از محل در هزار حقوق گمرکی (موضوع تبصره ۳ ماده ۴۱ قانون مالیات بر ارزش افزوده)۰۰۰۵۸۵۹۰-	.۰۰۰۶۸۶۹۰-	.۰۱۲۸۴۷۸
۶۰۰,۰۰۰	اعانات و هدایا و داراییها	.۰۲۳۲۶۹۴۰۶۳	۰۰۰۱۳۸۸۴۰۳۴۲۶۲۹
۶۰۱,۰۰۰	اعانات و کمکهای اهدایی اشخاص و سازمانهای خصوصی۰۳۸	۰۰۰۱۲۸۴۵	.۰۱۱۷۲۷۵	.۰۱۰۸۷۰۱
۶۰۱,۰۰۱	خودباری شهروندان و هدایای دریافتی۰۵۰	۰۰۰۱۴۱۰۶	.۰۱۰۷۲۱۶-	.۰۰۰۷۳۴۶-
۶۰۱,۰۰۲	سایر اعانت و کمک از اشخاص و سازمانهای خصوصی (وصولی اتباع خارجی)	.۰۰۰۳۷۷۵۰۵۰	۰۰۰۲۱۱۶-	.۰۰۰۴۶۴۷۰	.۰۱۰۴۰۵۱

تأثیرات کلان اقتصادی و شوک های درآمد نفت در سنجش پایداری منابع درآمدی شهرداری ها

کد درآمد	عنوان درآمد	ARG	ARP	درصد نوسان	همبستگی CPI با	همبستگی AD با	درجه پایداری
۶۰۱,۰۱۲	جزئیه دیرکرد عوارض نوسازی	.۴۱۸۱۹	۰۰۰۰۴۳۰	.۰۷۱۹۰۰۰	.۰۶۵۳۰۰۰	.۰۴۳۴۱۲۴	-
۶۰۱,۰۹۹	سایر موارد	.۱۷۲۴۱	۰۰۰۰۱۷	*	.۰۳۵۶۰۰۰	.۰۲۲۲۰۰۰	.۰۱۰۱۳۹۳
۶۰۳,۰۰۰	اموال و دارائی که بطور اتفاقی یا بموجب قانون به شهرداری تعلق می گیرد	.۰۱۵۲۲۱	.۰۲۲۷۹۳۵	.۰۵۹۰۰۰	.۰۴۶۳۰۰۰	.۰۳۹۶۴۲۹	-
۶۰۳,۰۰۱	جزئیه کمیسیون ماده صد	.۱۶۶۸۸	۰۰۳۶۵۰۷	.۰۳۸	.۰۶۵۶۰۰۰	.۰۶۸۰۰۰۰	.۰۲۸۳۸۷۷
۶۰۳,۰۰۴	ضبط سپرده های معاملات شهرداری	.۰۰۹۶۲۰	۰۰۰۰۲۰۶	.۰۲۹۰۰۰	.۰۳۱۰۰۰۰	.۰۲۵۳۰۸۱	-
۶۰۳,۰۰۷	درآمد حاصل از حق مشرفیت و تهاتر شوارع مورد مسیری	.۰۰۲۳۴۳۷	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۳۸	.۰۲۷۵۰۰۰	.۰۳۹۳۰۰۰	.۰۲۶۸۱۶۱
۶۰۳,۰۰۸	جزئیه قطع اشجار شهری و غرامتها	.۰۱۴۵۰۲	۰۰۰۰۰۰۹	.۰۶۳	.۰۰۰۰۰۳۱	.۰۱۱۸۴۰۳	.۰۱۷۸۷۹۳
۶۰۳,۰۰۹	جزئیه سد معبر	.۰۲۲۵۵۸	۰۰۰۰۰۳۷	.۰۳۸	.۰۵۶۷۰۰۰	.۰۵۴۳۰۰۰	.۰۳۴۲۹۶۳
۶۰۳,۰۱۰	درآمد حاصل از خدمات تجاری، دفتر کار، اداری و صنعتی و۰۱۶۴۷۳۰	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۵۰	.۰۴۰۲۰۰۰	.۰۳۷۰۰۰۰	.۰۲۲۶۷۶
۶۰۳,۰۱۱	عوارض تاخیر تادیه	.۰۱۶۵۱۹	۰۰۰۰۰۳۰	.۰۵۰	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۱۳۶۶۹۱
۷۰۰,۰۰۰	سایر منابع تامین اعتبار	.۰۲۲۱۹۹	.۰۰۶۷۸۸۵	.۰۱۰	.۰۴۲۸۰۰۰	.۰۳۶۴۰۰۰	.۰۲۳۶۳۷۵
۷۰۱,۰۰۰	وامهای دریافتی	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۶۳	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۱۶۳۶۹۹	.۰۲۸۰۳۲۰
۷۰۱,۰۰۱	وام دریافتی از بانک شهر (قرارداد شهر آتیه)	*	*	*
۷۰۱,۰۰۲	وام دریافتی از بانکها (درآمد حاصل از مشارکت با بانک)	.۰۲۷۹۷۲	.۰۱۴۹۰۷	.۰۵۰	.۰۱۷۸۲۱۲	.۰۳۴۴۰۰۰	.۰۲۸۹۳۶۸
۷۰۱,۰۹۶	مانده وصولی از فروش اوراق سالهای گذشته	*	*	*
۷۰۱,۰۹۷	وصولی ناشی از سود سپرده های اوراق مشارکت	.۰۰۱۷۶۹۰	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۶۳	.۰۰۰۹۱۹۷	.۰۰۰۶۸۸۸۱	.۰۰۰۲۰۸۱۴۸
۷۰۱,۰۹۹	فروش اوراق مشارکت	.۰۱۱۴۷۲۲	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۶۳	.۰۰۰۸۳۷۰۰	.۰۰۰۸۳۵۴۰	.۰۰۰۱۵۶۱۷۲
۷۰۲,۰۰۰	فروش اموال شهرداری	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۶۳	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۲۱۴۰۰	.۰۰۰۲۸۴۰۰
۷۰۲,۰۰۱	درآمد فروش اموال غیر منقول	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۶۳	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۲۷۸۹۹۱
۲-۰۷۰۲۰۰۱	درآمد فروش اموال غیر منقول (قطار شهری تهاتری یا غیر نقدی)	*	*	*
۷۰۲,۰۰۲	درآمد فروش اموال منقول و اسقاط	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۶۳	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۲۴۳۵۹۵
۷۰۲,۰۰۳	فروش پروژه های تمام شده اوراق مشارکت سهم شهرداری (مدیریت بازاریابی و فروش)	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۶۳	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۰۰۰۷
۷۰۲,۰۹۸	درآمد فروش کالا و مصالح ساختمانی	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۰۰۰۷	*	*	*	.۰۰۰۰۰۰۷
۷۰۳,۰۰۰	سایر منابع	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۳۸	*	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۱۱۱۱۲۳
۷۰۳,۰۰۱	مازاد درآمد بر هزینه دوره های ماقبل (مازاد تخصیص نیافته اوراق مشارکت سنتوتی شهرداری)	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۵۰	*	.۰۰۰۰۰۰۷	.۰۱۴۱۱۲۳
۷۰۳,۰۹۸	مازاد درآمد بر هزینه دوره های ماقبل (مازاد تخصیص نیافته اوراق مشارکت سنتوتی قطار شهری)	*	*	*

کد درآمد	عنوان درآمد	ARP	ARG	درصد نوسان	همبستگی CPI با	همبستگی AD با	درجه پایداری
۷۰۴,۰۰۰	عوارض و درآمدهای وصولی در حریم استحفاطی شهر/ها	۰۰۰۰۲۴۸	۰۱۸۱۵۴	۰۶۳	۰۱۱۶۶۷۸-	۰۱۰۲۸۹۵-	۰۱۱۸۴۴۳
۷۰۴,۰۰۱	عوارض و درآمدهای وصولی در حریم استحفاطی شهر %۸۰	۰۰۰۰۲۴۸	۰۱۸۱۵۴	۰۵۰	۰۱۱۶۶۸۰-	۰۱۰۲۸۹۰-	۰۰۰۹۲۴۴۴
۷۰۵,۰۰۰	تعییلات ناشی از مازاد درآمد بر هزینه دوره جاری و سنتوتی	۰۰۰۰۳۹۸۲	*	۰۱۹۵۶۴۰	۰۱۹۱۲۱۴	۰۰۰۹۷۷۰۹
۷۰۵,۰۰۱	مازاد تخصیص نیافرۀ اوراق مشارکت سال جاری(قطار شهری)	*	*	*
۷۰۵,۰۰۲	مازاد تخصیص نیافرۀ اوراق مشارکت (سال با نک شهر آئینه با بت قطار شهری)	*	*	*
۷۰۵,۰۰۳	مازاد تخصیص نیافرۀ اوراق مشارکت سال های گذشته شهرداری	۰۰۰۰۳۹۸۲	۰۶۳	۰۱۹۵۶۴۰	۰۱۹۱۲۱۴	۰۲۰۴۱۶۷

*. Cannot be computed because at least one of the variables is constant.

خلاصه توصیفی جدول بالا به صورت زیر است.

جدول ۳: خلاصه آماری میزان پایداری هر یک از ویژگیهای منابع درآمدی شهرداری شیراز

تعداد	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف استاندارد
۱۰۹	ARP	۰/۰۴۸۸۲	۰/۰۳۶۱۷۱۱	۰/۰۸۵۲۶۳۶
۱۰۹	ARG	-۰/۱۴۱۸۷	۱/۰۰۰۰	۰/۱۶۷۰۰۳۱۵
۸۸	Response	۰/۸۸	۰/۵۰۶۹	۰/۱۶۶۹۲
۹۵	CPIcorrelatin	-۰/۳۶	۰/۷۲	۰/۲۷۷۰۵
۹۷	AddedCorrelation	-۰/۲۲	۰/۸۰	۰/۲۴۸۴۲
۱۰۹	sustainable	-۰/۱۷	۰/۵۰	۰/۱۳۶۳۷

تأکید ویژه‌ای به آن شده است. چندین موضوع، اهمیت پرداختن به مسئله درآمد پایدار شهرداری‌ها را مشخص می‌کند.

- لزوم ثبات مالی و قدرت و استقلال کافی شهرداری‌ها
- رشد سریع شهرنشینی و تقاضاهای جدید و روز افزون برای خدمات شهری
- لزوم تدوین منابع مالی پایدار محلی با تاسی از سیاست‌ها و استراتژی کلان کشور، مسائل و مشکلات محلی، با استفاده از امکانات و منابع موجود

در این پژوهش، با بررسی مبانی نظری درآمدهای پایدار از زوایای مختلف، و با عنایت به این اصل که درآمدهای پایدار مستلزم وجود توسعه‌ی پایدار در یک اقتصاد است و نیز با توجه به تأکید شهرداری‌ها بر توسعه‌ی طریق اخذ عوارض چگونگی استفاده از امکانات و خدمات زیستمحیطی و حفاظت از این منابع از قبیل استفاده از آب و هوا، آب، فضای سبز و کلیه

خلاصه توصیفی متغیر درجه پایداری برای کل کدهای درآمدی شهرداری شیراز در سطر آخر جدول ۳ آمده است. این سطر نشان می‌دهد که به طور میانگین، میزان پایداری درآمدهای شهرداری برابر با ۰.۱۸۵۸ است، همچنین کمترین درجه پایداری مربوط به درآمد فروش کالا و مصالح ساختمانی (کد ۷۰۲۰۹۸) است و بیشینه درجه پایداری مربوط به عوارض حاصل از تعمیرات (کد ۱۰۲۰۱۲) است.

۶- نتیجه‌گیری و پیشنهاد

همواره یک مسئله مهم، شناسایی و ارائه راهکارهای ایجاد منابع درآمدی پایدار در شهرداری بوده است. درآمد پایدار شهرداری‌ها، مفهومی است که پس از سال ۱۳۶۲ هجری خورشیدی اهمیت ویژه یافته است به حدی که در بسیاری از ادبیات موجود و مدون مدیریت شهری کشور در سه دهه اخیر

این چهار متغیر عبارتند از: مالیات بر ارزش افزوده با عوارض بر فروش کالا و ارایه خدمات استان (AddedV)، تعداد واحدهای مسکونی طبق پروانههای صادر شده در شهر (Nhouses)، درآمدهای عمومی کشور (GeneralR) و فروش فرآورده های نفتی کشور (oilsale).

در مجموع، نمودارهای توابع واکنش آنی نشان می دهند که:

- شوک های وارد شده توسط هر سه متغیر GeneralR، AddedV و Nhouses اثر افزایش بر oilsale دارند.
- شوک های وارد شده توسط AddedV اثر افزایشی بر GeneralR و oilsale دارند.
- شوک های هیچ کدام از متغیرها، اثر معناداری بر Nhouses ندارند ولی Nhouses اثر کاهشی بر AddedV دارد.
- بدین ترتیب بعد از گذشت چند دوره، اثر شوک وارد بـ ΔY_t یعنی ΔY_t از بین می رود و متغیرها مجدداً به تعادل ثانویه می رسند.

در واقع برای بررسی این که کدام یک از کدهای درآمدی شهرداری در دوره های مالی مختلف، نوسان شدید ندارند، با توجه به برآیند مطالب فوق، می توان متغیر AddedV را به عنوان متغیری کنشگر به نمایندگی از سایر سه متغیر دیگر به کار گرفت و اثر شوک آن را بر روی نوسانات هر یک از کدهای درآمدی شهرداری بررسی کرد.

به طور خلاصه با بررسی واکنش تک تک کدهای درآمدی، مدت زمانی که کدهای درآمدی شهرداری پس از واکنش به حالت تعادل (میانگین خود) بر می گردد ۱۶.۵ ماه بوده است.

۳- متناسب با تغییر هزینه های عمومی، تغییر کند (اعطاف پذیر باشد)

پایه درآمدی در طی زمان بزرگ شود و همپای با گسترش مخارج گسترش یابد تا از تنگیهای مالی پیشگیری شود. به عبارت دیگر باید همراه با افزایش هزینه ها افزایش یابد به این معنا که با افزایش سطح عمومی قیمت ها افزایش یابد. لذا انتظار می رود این متغیر یا منبع درآمدی، همبستگی مثبت معناداری با متغیر سطح عمومی قیمت ها (CPI) داشته باشد.

۴- موجب آسیب رساندن به رشد اقتصادی شهر نشود

کسب درآمد، هدف نیست بلکه اینزاری است برای توسعه شهر. از این رو یک منبع پایدار درآمدی باید به گونه ای باشد که هیچ گونه فشاری به مردم وارد نشود و موجب بهبود چرخه و

امکانات و فضاهای شهری، لذا تعریف زیر قابل استنتاج است: درآمد پایدار شهرداری عبارت است از حداکثر میزان وصولی در یک دوره، بدون این که سبب کاهش وصولی واقعی در دوره های بعد گردد. یک منبع درآمد پایدار باید دارای ویژگی های زیر باشد:

- به طور پیوسته قابل وصول باشد
- در دوره های مالی و تکانه های مختلف نوسان شدید نداشته باشد
- همراه با افزایش هزینه ها افزایش یابد (اعطاف پذیر باشد)
- موجب آسیب رساندن به رشد اقتصادی شهر نشود برای پرداختن به مسئله پایداری، ابتدا درجه بندی منابع موجود درآمدی شهرداری شیراز بر اساس شاخص پایداری انجام شده است.

الف. درجه بندی منابع موجود درآمدی شهرداری شیراز بر اساس شاخص پایداری

برای این منظور، چهار ویژگی بررسی شده است.

۱- پیوسته فعال باشد (به طور پیوسته قابل وصول باشد)

جهت بررسی درجه فعال بودن بودن اقلام (کدهای) درآمدی شهرداری شیراز در دوره زمانی ۱۳۹۰-۹۸ از مقایسه متوسط سهم کد درآمدی در مجموع درآمدها (طی دوره ۸ ساله یا ۹۶ ماهه) و همینطور از میانگین نرخ رشد کدهای درآمدی (طی دوره ۸ ساله) استفاده شده است.

میانگین سهم نسبی در طول دوره ۸ ساله یا ۹۶ ماهه (ARP)

$$ARP = \frac{1}{n} \sum_{t=1}^n I_{it} / Y_t$$

میانگین نرخ رشد در طول دوره ۸ ساله یا ۹۶ ماهه (ARG):

$$ARG = \frac{1}{n-1} \sum_{t=1}^n (I_{it} - I_{it-1}) / I_{it-1}$$

که در روابط فوق، I_{it} درآمد کد درآمدی آم در ماه t و Y_t کل درآمد شهرداری در ماه t می باشد و n تعداد ماههای مورد مطالعه در قلمرو تحقیق، برابر با ۹۶ می باشد.

۲- در دوره های مالی و تکانه های مختلف، نوسان شدید نداشته باشد

روش بررسی این هدف، استفاده از پسماندهای برآورد برای تحلیل آثار تکانه های چهار متغیر مهم (که بیشترین اثر را بر درآمد کل شهرداری داشته اند) بر متغیرهای منابع درآمدی شهرداری است.

حامي مالي

هزینه های مطالعه حاضر توسط نویسندهان مقاله تامین شد.

مشارکت نویسندهان

طراحی و ایده پردازی: علیرضا شاهرخیان، سید نعمت الله موسوی؛ روش شناسی و تحلیل داده ها: علیرضا شاهرخیان، سید نعمت الله موسوی، عباس امینی فرد؛ نظرات: سید نعمت الله موسوی و نگارش نهایی: علیرضا شاهرخیان.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندهان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

رشد اقتصادی شهر گردد و در واقع باید یک کد درآمدی پایدار، همبستگی مثبت معنادار با ارزش افزوده شهر داشته باشد.

مجموع نتایج چهار معیار پایداری، نشان می دهد که به طور میانگین، میزان پایداری درآمدهای شهرداری برابر با ۰.۱۸۵۸ است، همچنین کمترین درجه پایداری مربوط به درآمد فروش کالا و مصالح ساختمانی (کد ۷۰۰۹۸) است و بیشینه درجه پایداری مربوط به عوارض حاصل از تعییرات (کد ۱۰۰۱۲) است.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در مطالعه حاضر فرم های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی ها تکمیل شد.

References

1. Abbasi Kashkouli, M.A., Bagheri Kashkouli, A. (2009). Ways of providing sustainable income for the municipalities of the country, Municipalities Monthly, 10th year, number 98.
2. Assistants for civil affairs of Isfahan, Mazandaran, Zanjan, Golestan governorates (2000). Comprehensive strategic plan of tolls of the country's municipalities, organization of the country's municipalities, 1379: pp. 110-1.
3. Burfisher, M.E. (2012). Introduction to computable general equilibrium models, translated by Fatemeh Bazzazan and Maryam Soleimani Movahhed, Tehran, Ney Publishing, p. 34.
4. Comsearch Consulting Institute (1974). Evaluation of existing sources and new sources of income for the country's municipalities, urban development management of the program organization, Tehran, August 1353: 51-67.
5. Danesh Jafari, D., Babajani, J., Karimi Asboi, S. (2013). Assessing the sustainability of financial and income resources of Tehran municipality. Economy and urban management. No. 7, 15-34.
6. Davoudi P., Sarlab M. (2018). Investigating the effect of monetary policies on income distribution in urban and rural sectors. Sustainable growth and development research (economic research). 19 (2): 35-57.
7. Davoudi, P., Barati, M. (2007). Investigating the effects of economic policies on income distribution in Iran. Business Journal, summer 2016, (11) 43. 283-322.
8. Davoudi, S.M. (2011). Investigating the economic effect of the price of municipal services on the sustainability of Tehran Municipality's revenue sources. City economy. number ten 31-46.
9. Diz, A. C. (1970) Money and Prices in Argentina 1935-65. In Varieties of Monetary Experiences, pp. 69-162. Chicago: University of Chicago Press.
10. Financial and Administrative Deputy of Tehran Municipality (2007). Comprehensive plan of sustainable incomes and other financial resources of Tehran municipality, approved by the 64th, 66th and 68th extraordinary and ordinary public meetings of the Tehran Islamic Council (third period).
11. Ghadami, M., Seyed Rezaei, M.Y., Azadi Ghatar, S. (2012). An analysis of the legal bases of the revenue sources of municipalities with an emphasis on taxes. Studies of urban structure and function. (4) 1. 27-52.
12. Ghaderi, Jafar (2016), "Evaluation of the financial and revenue system of municipalities in Iran", Economic Review Quarterly, third term, number 3.
13. Ghorbani, R., Azimi, M. (2013). Investigating the impact of the municipality's income structure on the urban development process using the correlation coefficient technique and factor analysis; A case study of Mashhad.

- Research and urban planning. (18)5. 115-132.
- 14.Hadi Zenouz, B. (2008). Theoretical foundations of the revenue system of municipalities. city economy Number 2. 27-4.
- 15.Haji Lo, M., Mireei, M., & Pilehvar, M. (2016). Investigating sources of sustainable incomes of municipalities (case study: Shabest city of East Azerbaijan). Quarterly Journal of Economics and Urban Management, 5 (4 consecutive 20)), 1-22.
- 16.Hamonpad Consulting Engineers (2008). Methods of increasing income and reducing expenses of municipalities, Organization of Municipalities of the country, Tehran.
- 17.Hashemi, F. (1378). New sources of income for municipalities, Shahr Monthly, first year, number 2, November 2018, 1-2.
- 18.Hosseini Nesab, S.I., Abdullahi Haghi, S., Naseri, A., & Agheli Kohne Shahri, L. (2015). Investigating the effects of increasing oil revenues and its management on the optimal path of macroeconomic variables of Iran based on the dynamic general equilibrium model. Sustainable growth and development research, 16th year, number 2.
- 19.Jalai, S.A., Sattari, O. (2010). Investigating and predicting the effect of economic globalization on income distribution in the urban society of Iran using artificial neural network. Scientific research quarterly, economic growth and development research, first year, fourth issue, fall.
- 20.Jarjarzadeh, A., Eghbali, A. (2005). Investigating the effect of oil revenues on income distribution in Iran. Social Welfare. 5 (17). 207-226.
- 21.Kafaei, M.A., Rahmani, T. (2017). Investigating the role of oil revenues in how the development of the financial sector affects the overall economic growth and the non-oil sector in Iran. Economy and modeling. (1) 9, 27-54.
- 22.Kazemian, Gh., Saidi Rezvani, N. (2013). Assessing the feasibility of assigning new tasks to municipalities, volume three: review and analysis of the tasks of municipalities in the current situation. Tehran: Publications of the Organization of Municipalities of Iran.
- 23.Khataei, M., Shah Hosseini, S., & Maulana, S.H. (2007). Investigating the effect of changes in oil revenues on the real exchange rate in Iran's economy. Economic research paper. (26)7.103-130.
- 24.Khemer, Gh.A., Javadian, M. (2014). Forecasting the amount of revenue obtained from municipal tolls by using neural network model (case study: Zabol city). Research and urban planning, (6)(23,21-34).
- 25.Khosh Namak, Z. (2010). The financial resources of many municipalities do not cover their expenses", Municipalities Monthly, second year, number 19, 1380, p. 76.
- 26.Maulai, M., Ghaffari, V. (2014). Investigating the impact of tax revenues on income distribution and economic growth in Iran 1368-1391, Third International Conference on Management, Economics and Accounting, Tabriz, East Azerbaijan Industrial Management Organization.
- 27.Mozaffari, Gh., Papoli Yazdi, M.H., Vothoughi, F., Hataminejad, H. (2016). Providing a model for stabilizing the income system and providing financial resources of municipalities (case study: Tehran Municipality). Geographical research. No. 123. 24-44.
- 28.Nademi, Y., Zubairi, H. (2015). Investigating the effect of oil revenues on the added value of industry sub-sectors in Iran with the state-space model. Strategic and macro policies, 4(No. 14), 125-152.
- 29.Naghavi M., Heidarpur F. (2017). The effect of stabilizing the revenue system on the financing of municipalities. Science and engineering elites. (4) 3. 12-34.
- 30.Nasrollahi, Kh. [...] and others]. (2009). Examining the performance of the Dutch disease and the effect of the bank facility rate on the housing price in Iran using a self-explanatory model with extended intervals (ARDL). Housing Economics Quarterly, No. 4.
- 31.Navabakhsh, M. and Arjomand Siah-Posh, I. (2008), The Basics of Sustainable Urban Development, Tehran: Sociologists.
- 32.Noferesti, M., Mohammadi, F. (2009). Investigating the effects of macroeconomic shocks on income distribution in Iran's economy, Iranian Economic Research Quarterly 13 (38).
- 33.Onggo, B. S. S., Kusano, K., Sato, T. (2007). Macro-Micro Economic System Simulation. In 21st International Workshop on Principles of Advanced and Distributed

- Simulation (PADS 2007), pp. 105-112. IEEE Computer Society, Washington, DC.
34. Pesaran, M.H., Salehi Esfahani, H., & Mohaddeth, K. (2011). Oil export and Iran's economy. Monetary and banking researches, year 4, number 12, pages 1-18.
35. Rahmani, T. (2000). Macroeconomics, first volume. Tehran brothers.
36. Rahmani, T. (2000). Macroeconomics, volume two. Tehran brothers.
37. Rahmani, T.; Pour Rahim, P.; Dehghan Manshadi, M. (2011). Examining the relationship between instability of macroeconomic policies and income distribution in developing countries. Economic policy. (8) 4. 181-201.
38. Saiki, A. and Frost, J. (2014). How Does Unconventional Monetary Policy Affect Inequality? Evidence from Japan. DNB Working Paper 423.
39. Samimi, S., Mirhashemi, S.M. (2011). The effect of oil revenues on the income of municipalities of large cities in Iran, the first conference on urban economics in Iran. Mashhad, Ferdowsi University of Mashhad.
40. Sepahvand, R., Arefnejad, M. (2012). Prioritization of sustainable urban development indicators with a group hierarchical analysis approach (case study in Isfahan city). Urban Planning Studies Quarterly, 1(1), 59-43.
41. Shakeri A. (2004). a historical overview of the formation process of macroeconomic theories. Iranian Economic Research Quarterly. Seventh year, number 23, pages 69 to 93.
42. Sharzei, Gh.A. (2008). Recognition and analysis of the sustainability of the revenue items of the country's municipalities, Urban Management Quarterly, 6th year, number 20, 23-37.
43. Sharzei, Gh.A., Ghetmiri, M.A. (1999). Studying the methods of providing financial resources of Shiraz municipality, management plan and program of Shiraz municipality, 1378: pp. 1-20.
44. Sharzei, Gh.A., Majed, V. (2010). Sustainable financing of the city, how to finance for sustainable urban development, Urban Management Journal, Spring and Summer, Volume 9.
45. Vitkovich Farvak, C., Kopanei, M. (2016). Municipal financing, guidance for local governments, translated by: Pandar, Mehdi;
- Farhadipour, Mohammad Reza and Nadiri, Mohammad. Sociologists Publishing House, Tehran.

